

[Kommunikationsministeren]

Der blev endvidere i handlingsplanen peget på, at omdannelsen af Tele Sønderjylland til et aktieselskab forudsatte afklaring af visse personalemæssige forhold, idet den overvejende del af de ansatte, ca. 630 ud af 780, er statstjenestemænd.

Den 8. maj 1989 blev der opnået enighed med Dansk Tele Forbund om, at det tjenestemandsansatte personale tilbydes ansættelse i selskabet på tjenestemandslignende vilkår, der fastsættes med udgangspunkt i de regler, som er gældende for statens tjenestemænd.

De formentlig få statstjenestemænd, der ikke ønsker at blive ansat på tjenestemandslignende vilkår i Tele Sønderjylland A/S, men som ønsker at bevare ansættelsesforholdet til staten, fortsætter tjenesten i Tele Sønderjylland A/S som udlånt af staten.

For *overenskomstansat* personale gælder bestemmelserne i lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse.

Folketingets Finansudvalg tiltrådte den 20. juni 1989 Akt nr. 311 19/6 1989, hvormed det nødvendige bevillingsmæssige grundlag for dannelsen af Tele Sønderjylland A/S blev tilvejebragt.

I forbindelse med overgangen pr. 1. januar 1990 af statsvirksomhedens opgaver og personale til Tele Sønderjylland A/S er det fundet hensigtsmæssigt at tilvejebringe lovregler om statstjenestemænds fortsatte tjeneste i aktieselskabet samt om de pensionsmæssige forhold for de statstjenestemænd, der lader sig ansætte eller forpligtes til at gøre tjeneste i selskabet, herunder regler for selskabets refusion af løn og pensionsbidrag til staten.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtigt og velvillig behandling i det høje Ting.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg skal tillade mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af de kommunale styrelseslove. (Faste vederlag, kommunalt ansattes medlemskab af udvalg).

(Lovforslag nr. L 37).

Som det fremgår af lovforslagets undertitel, indeholder lovforslaget dels et forslag om en fast vederlagsordning for kommunalbestyrelsesmedlemmer, dels et forslag om ændrede reg-

ler for kommunalt ansattes adgang til medlemskab af udvalg.

Begge forslag skal ses i sammenhæng med kommunernes mange bestræbelser på at tilpasse organisationen til de krav om omstilling og effektivisering, der i dag stilles til den kommunale sektor.

Efter forslaget om faste vederlag er det valgfrit for den enkelte kommunalbestyrelse og det enkelte amtsråd, om medlemmerne skal vederlægges – som i dag – med et fast vederlag og diæter, eller om medlemmerne skal vederlægges alene med faste vederlag.

Alle medlemmer af kommunalbestyrelser og amtsråd vil således som hidtil få et fast vederlag, som for tiden udgør 16.800 kr. årligt. Den valgfri ordning vil bestå i, at medlemmerne herudover enten skal vederlægges med diæter for møderne eller i stedet skal have udbetalt *dels* et fast tillægsvederlag for møderne i kommunalbestyrelsen og varetagelsen af andre kommunale hverv, *dels* udvalgsvederlag for møderne i økonomiudvalget og de stående udvalg.

Lovforslaget vedrører alene kommunalbestyrelsesmedlemmers vederlæggelse og medfører ingen ændringer for ikkekommunalbestyrelsesmedlemmer, der fortsat skal have diæter.

Lovforslaget medfører endvidere ingen ændringer i medlemmernes mulighed for at vælge erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i stedet for det faste vederlag. Tillægsvederlag og udvalgsvederlag vil ligesom diæter kunne oppebæres ved siden af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

En fast vederlagsordning vil betyde en administrativ forenkling, idet der ikke længere skal føres regnskab med hvert enkelt medlems deltagelse i møder og varigheden af møderne. Samtidig får medlemmerne mulighed for at indrette sig på de økonomiske vilkår for det kommunale arbejde.

Størrelsen af vederlagene og de nærmere regler om udbetalingen vil blive fastsat af indenrigsministeren. Ved fastsættelsen af vederlagene vil det blive tilstræbt, at en overgang fra diæter til faste vederlag vil være omkostningsneutral set for kommunerne under ét.

Den anden del af lovforslaget vedrører habilitetskravene ved medlemskab af stående udvalg. Efter forslaget sker der en lempelse af reglerne om kommunalt ansattes medlemskab af udvalg. Formålet hermed er at modvirke, at

[Indenrigsministeren]

kommunalt ansatte som følge af ændringer i den kommunale udvalgsstruktur bliver afskåret fra medlemskab af stående udvalg i videre omfang end hidtil.

Forslaget må ses i sammenhæng med de ændringer i den kommunale styrelseslov og den sociale styrelseslov, der blev gennemført i sidste folketingsssamling. Disse lovændringer betød, at kommunerne frit kan indrette udvalgsstrukturen efter lokale ønsker og behov.

I mange kommuner er der overvejelser om væsentlige omstruktureringer, herunder nedlæggelse af udvalg. Efter de gældende regler om generel inhabilitet vil sådanne strukturændringer medføre, at kommunalt ansatte i betydeligt omfang bliver udelukket fra deltagelse i udvalgsarbejdet.

For ikke at lægge hindringer i vejen for omstrukturering eller forenkling af den kommunale udvalgsstruktur er det derfor nødvendigt at lempe de gældende ret vidtgående habilitetsregler, således at kommunalt ansatte ikke generelt afskæres fra medlemskab af et udvalg, hvis forvaltningsområde omfatter den pågældendes tjenstlige virksomhed. Efter forslaget vil kun kommunalt ansatte med ledende administrative funktioner være udelukket fra medlemskab af stående udvalg.

Da der i første halvdel af december måned afholdes konstituerende møder i de nyvalgte kommunalbestyrelser og amtsråd, vil det være en stor fordel, hvis lovændringerne kan vedtages så hurtigt som muligt af hensyn til konstitutionerne, og jeg skal i hvert fald gøre, hvad jeg kan, for at dette kan nås.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og dets bemærkninger, anbefaler jeg derfor lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. S 40

1) Til justitsministeren af:

Torben Lund (S):

»Vil ministeren oplyse, om regeringen agter at fremsætte forslag til ændring af udlændingeloven i denne folketingsssamling?«

Skriftlig begrundelse

Flere fremtrædende medlemmer af partiet Venstre samt tidligere justitsminister Erik Ninn-Hansen har i den seneste tid offentligt bebudet, at udlændingeloven, herunder familiesammenføringsreglerne, bør ændres.

Ved Folketingets åbning den 3. oktober kunne det imidlertid konstateres, at en ændring af udlændingeloven ikke indgår i den skriftlige del af statsministerens åbningsredegørelse for denne folketingsssamling.

Nærværende spørgsmål er derfor stillet for at skabe klarhed over regeringens planer på dette område.

Torben Lund (S):

Jeg tror, det er statsministeren, der har brugt udtrykket for nogle dage siden, at der var lettere turbulens i regeringen om en anden sag end den, jeg her har stillet spørgsmål om, men man kunne måske bruge det samme udtryk her. Når jeg har bedt om, at justitsministeren vil oplyse, om regeringen vil fremsætte lovforslag om ændring af udlændingeloven i denne samling, hænger det selvfølgelig sammen med, at partiet Venstre, den tidligere justitsminister og nu i går også justitsministerens eget parti har markeret, at man ønsker ganske omfattende ændringer af udlændingeloven, hvorimod den radikale gruppeformand her til morgen har meddelt, at alle disse forskellige holdninger ikke er udtryk for, at regeringen ønsker, at der skal ændres i udlændingeloven.

Jeg synes, det er rimeligt, at den måske lettere forvirrede offentlighed kan få klarhed over, hvad regeringen agter at gøre i sagen.

Justitsministeren (Engell):

Jeg vil gerne takke, fordi hr. Torben Lund her giver mig en anledning til at præcisere, hvad der er regeringens – og jeg understreger: regeringens – synspunkt.

Det er sådan, som spørgeren også anfører, bl.a. i begrundelsen for sit spørgsmål, at en ændring af udlændingeloven jo ikke fremgår af statsministerens skriftlige åbningsredegørelse i forbindelse med denne folketingsssamling; det er en korrekt observation af hr. Torben Lund.

Jeg kan også oplyse, at regeringen ikke på nuværende tidspunkt har planer om at fremsætte forslag om ændring af udlændingeloven.

[Justitsministeren]

En sådan ændring ville naturligvis i første omgang skulle drøftes mellem regeringspartierne, ligesom det ville være naturligt også at inddrage de partier, som i øvrigt står bag den gældende udlændingelov, i de overvejelser, der måtte være.

Der har ikke været sådanne drøftelser, hverken i regeringen eller mellem regeringen og forligspartierne.

Jeg vil gerne nævne, at Justitsministeriet og regeringen selvfølgelig løbende følger udviklingen på udlændingeområdet med henblik på at kunne foretage en vurdering af behovet for ændringer i lovgivningen. Disse overvejelser vil også kunne ske på grundlag af den offentlige debat, som jo foregår på baggrund af forskellige af de oplæg, der er kommet i den seneste tid, også fra politiske partier, som hr. Torben Lund nævner, bl.a. fra Venstre, og i går et debatoplæg fra den konservative folketingsgruppe.

Jeg har også noteret mig – i nogle af aviserne i dag, tror jeg – at man gør sig overvejelser i Socialdemokratiet. Det ved jeg ikke om er rigtigt, men det er klart, at det er vigtigt, at debatten på dette område kan ske på baggrund af sådanne oplæg til en samlet udlændingepolitik.

Men som jeg sagde indledningsvis, har regeringen ikke aktuelle planer om lovændringer.

Torben Lund (S):

Ganske kort. Jeg er glad for det meget klare svar, som justitsministeren her har givet, nemlig at regeringen altså ikke har forslag til ændring af udlændingeloven. Men jeg vil gerne være helt sikker på, at jeg også forstod det sådan, at der ikke i øjeblikket foregår overvejelser i regeringen om ændring af udlændingeloven. Er det korrekt forstået?

Knud Lind (FP):

Jeg vil gerne sige indledningsvis, at jeg jo har stillet et lignende spørgsmål skriftligt til justitsministeren om det samme emne, men desværre ikke har fået svar på trods af 8-dages-svarfristen, men jeg håber selvfølgelig, at ministeren på et eller andet tidspunkt ønsker at svare skriftligt og mere udførligt end det, der er sket her i dag. Her vil jeg bare sige følgende: Når man hører repræsentanter i særdeleshed for Det Konservative Folkeparti, som jo er en del af regeringen, får man det indtryk og kan ikke undgå at få det, at de ønsker at ændre om ikke

andet så det, der hedder § 9 om familiesammenføringer.

Nu er der blevet spurgt meget bredt her, og derfor vil jeg spørge, om der er en chance for, at der sker en opstramning af reglerne om selve det, der hedder § 9-familiesammenføringer.

Bjørn Elmquist (V):

Nu har vi jo en forretningsorden, der skal følges ved spørgsmål og svar her i salen, og derfor vil jeg formulere mine bemærkninger som et spørgsmål til justitsministeren, hvor jeg beder ham bekræfte – idet jeg har i erindring i hvert fald, at vi også fra Socialdemokratiets side gennem tiderne har set oplæg til drøftelser både internt i partiet og i den brede offentlighed om ændringer også på det område, som vi er i færd med her – at det naturligvis hører til ethvert partis ret at præge den offentlige debat og at bringe emner op. Hvor vi så ender i overvejelserne, det være sig i Det Konservative Folkeparti, i Venstre eller i Socialdemokratiet, i retning af konkrete lovforslag, er en anden sag.

Formanden:

Der er flere spørgere, men jeg giver ordet til justitsministeren.

Justitsministeren (Engell):

Jeg skal sige til hr. Torben Lund – og det præciserede jeg også i mit første svar – at vi ikke har sådanne overvejelser i regeringen; men at der pågår overvejelser i regeringspartierne, fremgår alene af det forhold, at som sagt både Venstre og den konservative folketingsgruppe har fremlagt oplæg, og det er da givet, at når det gælder disse oplæg, er det for den konservative gruppes vedkommende den konservative gruppes bud på, hvordan Det Konservative Folkeparti gerne så at man ændrede lovgivningen.

På samme måde er der en række synspunkter fra partiet Venstre, og de må selvfølgelig indgå i regeringens overvejelser, men den situation er vi ikke kommet til endnu. Som jeg sagde, vil en eventuel ændring jo også naturligt skulle drøftes bl.a. med Socialdemokratiet, der var med til at gennemføre ændringerne af udlændingeloven i 1986.

Til hr. Knud Lind vil jeg kun sige, at det oplæg, som den konservative folketingsgruppe offentliggjorde i går, jo i høj grad beskæftiger sig med familiesammenføringsområdet. Der er alt-

[Justitsministeren]

så her tale om, at den konservative gruppe foreslår, at der gennemføres stramninger og ændringer på en række områder, og det opfatter jeg selvfølgelig på den måde, at det er det bidrag, som den konservative gruppe gerne vil yde til debatten. Det er den måde, som Det Konservative Folkepartis folketingsgruppe ønsker at præge debatten på, men i sidste ende skal det selvfølgelig sammenpasses i regeringen og i givet fald drøftes her.

Hvad angår det skriftlige spørgsmål, hr. Knud Lind har stillet mig, skulle svaret være undervejs. Jeg beklager, hvis hr. Knud Lind ikke har fået det endnu.

I anledning af hr. Bjørn Elmquists spørgsmål kan jeg naturligvis bekræfte, at Socialdemokratiet eller i hvert fald en arbejdsgruppe i Socialdemokratiet på et tidspunkt drøftede dette spørgsmål. Det gav dengang anledning til megen debat ikke bare i medierne, men, så vidt jeg kunne se dengang, også internt i Socialdemokratiet. Det viser, at der i alle partier er en naturlig interesse for dette spørgsmål. Det møder vi jo alle sammen, både regeringsmedlemmer og folketingsmedlemmer, ved møder rundt omkring i landet, og man ser det reflekteret i medierne. Det ville da være mærkeligt, om den diskussion, der føres her, ikke også blev ført internt i partierne.

Poulsaard (FP):

Jeg synes ikke rigtig, vi fik nogen klarhed; jeg synes, det var meget uklart. Nu har befolkningen fået det indtryk fra udtalelser af den forhenværende justitsminister, at De Konservative ville noget nyt, og vi har også i aviserne kunnet se, at Venstre ville noget. Og mig bekendt er det altså de to partier, der er de store partier i den koalition, vi har.

Nu får vi altså et helt tredje svar fra justitsministeren: Der er overhovedet ikke ændringer. Det betyder med andre ord, at det, Venstre og De Konservative render rundt og siger, skal vi bare hoppe op og falde ned på.

Men jeg kan jo forme et spørgsmål, og det vil så lyde: Er det De Radikale, der simpelt hen har hals- og håndsret over denne regering? Og er det De Radikales uvilje, der nu er skyld i, at vi ikke får ændringer i flygtningepolitikken? Svar udbedes!

Knud Lind (FP):

Jeg skal formulere det, om end på en lidt anden måde, lidt mere direkte: Kan ministeren oplyse, om det, at regeringen ikke agter at fremsætte forslag om en ændring af udlændingeloven og herunder specielt § 9, familiesammenføringer, skyldes en modstand internt i regeringen og herunder specielt fra Det Radikale Venstres side?

Fischer (KF):

I forbindelse med, at Fremskridtspartiet tilsyneladende har misforstået, hvad der foregår, vil jeg gerne spørge justitsministeren, idet jeg bekræfter, at den konservative folketingsgruppe har udsendt et debatoplæg om konservativ udlændingepolitik, der helt rigtigt går på en ændring af udlændingeloven, og at vi har sendt det ud til de konservative medlemmer med henblik på en drøftelse af udlændingepolitikken, om dette initiativ også for regeringen kan betragtes som et positivt bidrag i debatten om udlændingepolitikken og et bidrag til de overvejelser, regeringen senere må gøre sig på dette område.

Pelle Voigt (SF):

Jeg vil gerne spørge justitsministeren, om den kendsgerning, at Det Konservative Folkepartis oplæg om ændring af flygtningeloven blev fremlagt samtidig med forslag om nedskæring i ulandshjælpen, er et forsøg fra Det Konservative Folkepartis side på at slå plat på det voksende fremmedhad i Danmark på den ene side – hvad vi burde være bekymrede over – men om det på den anden side forholder sig sådan, at man i virkeligheden ikke har tænkt sig at gøre noget ved det her, fordi man ikke kan få den slags forslag igennem i regeringen, at det her altså er til benefice for vælgerne, først og fremmest de vælgere, som man slås med Fremskridtspartiet om, men at vi ikke behøver at frygte, at der kommer realiteter ud af det, der kan ramme flygtninge og indvandrere.

Justitsministeren (Engell):

Jeg er lidt forundret over nogle af de spørgsmål, der stilles, for vi taler jo her om politikere, som hver især i deres egne politiske partier naturligvis fører en debat om en række emner. Man udarbejder programoplæg, man har nogle holdninger og nogle synspunkter, og det er jo

[Justitsministeren]

altså heller ikke sådan, vil jeg gerne sige til hr. Poulsgaard og hr. Knud Lind, at alle Fremskridtspartiets forslag og tanker bliver omsat til faktuel politik dagen efter – jeg vil næsten sige heldigvis.

Lad mig så sige, at når det gælder spørgsmålet om Det Konservative Folkepartis eller folketingsgruppens oplæg – og det er et svar til hr. Fischer – synes jeg, at det er et ikke unaturligt, et godt oplæg, den konservative gruppe er kommet med. Jeg synes, det er nyttigt, at de politiske partier på et område, hvor der er en betydelig befolkningsmæssig interesse, markerer nogle linjer, trækker nogle holdninger frem. Og det er selvfølgelig så de enkelte politiske partiers indgangsbøn, det er deres bidrag til debatten.

Man må naturligvis i et regeringssamarbejde såvel som her i folketingssalen tilpasse sig andre, man må samarbejde, man må nå frem til nogle forslag, som man i fællesskab kan fremsætte, og som jeg sagde til hr. Torben Lund i starten, er der ikke i regeringens lovkatalog medtaget forslag om ændringer af udlændingeloven. Viser det sig at være aktuelt, bl.a. med udgangspunkt i de forslag, som Venstre og den konservative folketingsgruppe har fremsat, vil vi naturligvis drøfte det i den kreds, jeg nævnte.

Det spørgsmål, hr. Pelle Voigt stiller, skal jeg selvfølgelig besvare klart afkræftende. Der er tale om, at Det Konservative Folkeparti i weekenden har landsmøde, og i den forbindelse blev i går offentliggjort de indstillinger, som den konservative folketingsgruppe fremlægger til drøftelse og behandling på dette landsmøde, ligesom man offentliggjorde debatoplægget om udlændingepolitikken. Jeg mener, at alle forslagene er gode og konstruktive bidrag, som vi håber bliver tiltrådt, for indstillingernes vedkommende i weekenden. Det vil så være det konservative bidrag; det er den vej, som vi ønsker at præge regeringssamarbejdet og selvfølgelig også de politiske beslutninger med.

Torben Lund (S):

Ganske kort vil jeg spørge, om det er korrekt forstået, at justitsministeren svarede benægtende på hr. Fischers spørgsmål, om det konservative debatoplæg, som det blev formuleret, også af regeringen blev betragtet som et positivt bidrag, altså om det også for regeringen var et positivt bidrag. Må jeg forstå det sådan, at det blev der svaret benægtende på?

Justitsministeren (Engell):

Nej, så har hr. Torben Lund misforstået mig. Jeg synes, det er et godt bidrag. Og her taler jeg som justitsminister i den nuværende regering. Jeg synes, det er godt, at den konservative folketingsgruppe har lagt et oplæg på bordet. Jeg synes, det var godt, at Venstre gjorde det. Og hvis de socialdemokratiske tanker, der står omtalt i aviserne i dag, materialiserer sig, vil jeg også glæde mig til at se dem, for det er vigtigt, at vi fører den debat og ser, hvor vi kan blive enige om ændringer.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 51**2) Til landbrugsministeren af:****Henning Nielsen (S):**

»Kan ministeren give garanti for, at det landsomfattende undersøgelsesprogram for kvægtuberkulose på danske hjortefarme er dyreværnsmæssigt forsvarligt?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til justitsministerens svar af 26. september 1989 på spørgsmål nr. S 442 med udtalelse fra Det Veterinære Sundhedsråd om betingelserne for, at undersøgelsesprogrammet er dyreværnsmæssigt forsvarligt.

Henning Nielsen (S):

Statspåbudt dyrplageri! Sådan lød beskyldningerne i januar måned om den af landbrugsministeren iværksatte undersøgelse mod kvægtuberkulose i vore hjortefarme, og det var endda fra fagfolk.

På grundlag af det rejste jeg spørgsmålet over for justitsministeren. Det gjorde jeg allerede i februar måned, og så har jeg fået et svar fra justitsministeren den 26. september 1989. Så det må jo have været en grundig undersøgelse, der har været i gang.

Justitsministeren siger klart, hvilke betingelser der skal være opfyldt, for at det kan være dyreværnsmæssigt forsvarligt.

Landbrugsministeren kender disse betingelser. Men da det jo er ham, der har ansvaret for det, har jeg stillet det spørgsmål, om landbrugsministeren kan give garanti for, at alle de af justitsministeren nævnte krav er opfyldt.

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Jeg kan henvise til besvarelsen fra justitsministeren, som spørgeren omtalte, hvoraf det fremgår, at Det Veterinære Sundhedsråd under forudsætning af, at farmerne er udstyret med hensigtsmæssigt udformede fangefaciliteter, ikke anser en gennemførelse af tuberkuloseprogrammet for dyreværnmæssigt uforvarligt.

Jeg kan samtidig oplyse, at Veterinærdirektoratet i forbindelse med tuberkuloseprogrammet har informeret de praktiserende dyrlæger om, hvorledes de nødvendige prøver gennemføres bedst muligt.

Det er i den forbindelse klart, at såvel hjorteejerne som dyrlægerne til enhver tid er bundet af dyreværnsloven. Det vil således være den enkelte ejers og dyrlæges ansvar, at dyrene ikke udsættes for unødige lidelse i forbindelse med kontrolprogrammets gennemførelse.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at den håndtering af hjortene, der følger af tuberkuloseundersøgelsesprogrammet, principielt ikke adskiller sig fra den håndtering, der i øvrigt er nødvendig i hjortehold, f.eks. i forbindelse med den obligatoriske øremærkning.

Der synes således ikke at være særskilte dyreværnmæssige betænkeligheder forbundet med tuberkulinprøvningen af hjortebesættninger.

Henning Nielsen (S):

Jeg takker selvfølgelig for svaret. Men jeg må indrømme, at jeg er lidt usikker over for, om det nu også foregår på den måde, som er beskrevet af justitsministeren, bl.a. om der foregår det, at der skal være håndteringskasser, inden man tager disse tuberkulinprøver.

Ifølge Viborg Stifts Folkeblad var der en hjortefarmer, der var udsat for, at dyrlægen nægtede at foretage disse tuberkulinprøver, og Arbejdstilsynet gav dyrlægen ret i, at han kunne nægte det, når prøverne blev foretaget uden disse specielle bokse.

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Det er helt klart, at hjorte reagerer anderledes på menneskelig håndtering end dyreracer, der gennem længere tid har været holdt som husdyr. Det er af den grund, at der – når der er behov for en håndtering – er foreskrevet særlige vilkår, hvorunder det kan foregå: først som sagt med en fangefold og efterfølgende med en håndteringskasse.

Vi har ingen viden om, at det ikke foregår på den måde, og det er således, når det foregår som foreskrevet, ikke dyreværnmæssigt uforvarligt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 60

3) Til *industriministeren* af:

Kaj Poulsen (S):

»Kan ministeren bekræfte, at han ikke stiller sig hindrende i vejen for, at der kan bygges fær-digudrustede skibe af coasterstørrelse på det forhenværende værftsareal i Ålborg?«

Skriftlig begrundelse

Spørgsmålet er stillet på baggrund af forlydender i den offentlige debat om, at ministeren ikke ønsker, at der skal bygges færdige skibe på de tidligere værftsarealer i Ålborg.

Kaj Poulsen (S):

Mit spørgsmål til industriministeren er stillet af ren og skær venlighed over for ministeren, fordi der i Ålborg i hvert fald går rygter om, at ministeren under de igangværende forhandlinger mellem Bogense Stålskibsværft og koncernen Lauritzen skulle have lagt hindringer i vejen for, at Bogense Stålskibsværft skulle kunne komme til at bygge småskibe på Ålborg Værfts areal.

Jeg finder det selvfølgelig helt uforståeligt – også på baggrund af tidligere forhandlinger, vi har haft med regeringen om dette her gennem hr. Nyrup Rasmussen – at regeringen skulle stille sig hindrende i vejen for, at der skabes arbejdspladser i en arbejdsløshedssø som den nordjyske i Ålborgområdet.

Industriministeren (Nils Wilhjelms):

Baggrunden for spørgsmålet og den sammenhæng, det skal ses i, er jo, at vi igennem en 5-årig periode har haft en situation globalt inden for skibsbygningsindustrien, hvor der har været en ubalance med for mange værfter – for stor skibsbygningskapacitet – i forhold til det behov, som skibsrederne har for skibe. På det grundlag er der jo sket lukning af værfter i Danmark, i Europa, i Fjernøsten, i USA.

[Industriministeren]

Dette er jo en uomgængeligt nødvendig tilpasning, når der er tale om en sådan ubalance, og derfor vil jeg sige i den nuværende situation, at den dårligst tænkelige løsning for skibsværftsindustrien – ikke bare i Danmark, men globalt set – vil være, at man søger at reetablere skibsværftskapacitet – netop den, som er overflødig på længere sigt set i forhold til efterspørgslen.

Derfor vil jeg sige: Som konstruktivt forslag til at afhjælpe de problemer, der uomtvisteligt er opstået såvel i Ålborg som i Nakskov, som er de konkrete danske tilfælde, har regeringen jo for det første sat aktiviteter i gang i samarbejde med de lokale myndigheder og det lokale erhvervsliv, og samtidig har der været tiltrukket penge fra det såkaldte Renewalprogram, som hr. Kaj Poulsen udmærket kender, og det er jo ganske store beløb, der bevilges fra EF til områder, der er ramt af værftslukning. Dette er konstruktive bidrag til disse vanskelige områders udvikling med mere permanente arbejdspladser.

Derfor vil jeg sige, at jeg ikke stiller mig hindrende i vejen for, at private på eget initiativ vil søge at bygge skibe sådanne steder. Men man vil ikke se en positiv medvirken fra regeringens side i henseende til at anvende statslige midler, garantier, egnsudviklingsstøtte eller andre foranstaltninger med henblik på at genskabe noget af den kapacitet, som er overflødig.

Kaj Poulsen (S):

Af ren og skær venlighed skal jeg selvfølgelig takke for svaret, men jeg må nok sige, at det var noget af en melding, regeringen her sendte ud.

Jeg kan nu forstå, at det er regeringens indblanding, der har gjort, at forhandlingerne ikke kører ordentligt, at Skibskreditfonden eksempelvis for første gang har lagt bindinger på, hvor et skib skal bygges i Danmark. Det er altså ordrer fra regeringen.

Det betyder altså, at hvis man lukker en arbejdsplads med 3.000 medarbejdere, vil regeringen ikke se positivt på, at man i Ålborg søger at etablere en lille niche, hvor der skal arbejde 150 mennesker; det vil regeringen tværtimod modarbejde, som ministeren sagde her.

Har jeg forstået svaret ret, altså at meldingen fra ministeren var, at ministeren vil gøre, hvad han kan – med hensyn til både garantier og egnsudvikling osv. – for at der ikke må etable-

res værftsvirksomhed på de gamle arealer i Ålborg?

Risgaard Knudsen (S):

I konsekvens af ministerens svar vil jeg gerne spørge ministeren: Hvor har ministeren i gældende lovgivning hjemmel til at modvirke et initiativ af den karakter, som der her er tale om?

Når jeg stiller spørgsmålet, er det også som følge af, at jeg forleden i Vendsyssel Tidende læste, at ministerens holdning også har givet anledning til megen undren hos hr. Bjørn Elmquist. Nu ser jeg, at hr. Bjørn Elmquist ikke er til stede i salen, og det er måske en følge af, at hr. Bjørn Elmquist ikke er så meget for at stille det spørgsmål, som jeg her stiller vedrørende lov hjemmelen.

Industriministeren (Nils Wilhjelms):

Jeg skal blot til hr. Kaj Poulsen sige, at jeg tror, jeg har udtrykt mig tilstrækkelig klart i henseende til, at regeringen ikke ønsker at medvirke til med de dispositioner, som vi naturligt er inddraget i, af hensyn til den i dag eksisterende værftsbranche at genåbne noget af den værftskapacitet, som af naturlige kommercielle grunde er blevet nedlagt.

Det er ikke et spørgsmål om at tage stilling til dette eller hint, men om at tage stilling til en helhed. Det er et spørgsmål om, at vi, da vi netop søger at skabe det bedst mulige grundlag for de skibsværfter, som i dag arbejder i Danmark, inden for EF-fællesskabet søger at etablere denne balance mellem, hvilket behov der er for skibsbygning i fremtiden, og nogenlunde hvor megen værftskapacitet der skal være. Der er stadig væk overskud af værftskapacitet, kan jeg sige til hr. Kaj Poulsen. Det er fortsat situationen set i et langsigtet forløb.

Til hr. Risgaard Knudsen skal jeg sige, at det da på ingen måde forbavser mig, at folk, der er valgt i Ålborg eller i Nordjylland, ikke har forståelse herfor. De synes måske i særlig grad, at Ålborg med deres problemstillinger skal nyde bevågenhed. Men regeringens holdning er vist så enkel, som jeg her har udtrykt den. Regeringen har et helhedssyn og vurderer og handler ud fra dette helhedssyn.

Kaj Poulsen (S):

Nu kan vi naturligvis ikke få afklaret denne

[Kaj Poulsen]

sag i den korte spørgetid, vi har her, så jeg kan allerede nu meddele, at ministeren vil blive kaldt til samråd i Erhvervsudvalget. For vi ønsker rent faktisk at få klarlagt det lovgrundlag, hvorpå regeringen kan gå ind i en almindelig kommerciel erhvervsdisposition og ophæve muligheden for at skabe arbejdspladser i et område som Ålborg.

Endelig vil jeg gerne spørge, om dette, at ministeren siger, at han ikke vil medvirke positivt, betyder, at der rent faktisk både gennem embedsmænd og måske af ministeren selv er sendt meldinger ud om, at man har lagt politiske hindringer i vejen for, at en sådan virksomhed, selv om den i øvrigt opfylder betingelserne på egnsudviklingsområdet og på skibskreditfondsområdet, kan få støtte fra disse ordninger. Og med hvilket lovgrundlag har ministeren kunnet gøre det?

Risgaard Knudsen (S):

Jeg må tage ministerens svar som udtryk for, at ministeren har handlet om ikke i febevildelse så i hvert fald uden det fornødne lovgrundlag. Anderledes kan ministerens svar ikke forstås.

Ministerens nedsættende bemærkninger om de i Nordjyllands Amt valgte medlemmer af Tinget har jo ikke alene adresse til mig, men også til Tingets høje formand.

Bjørn Poulsen (SF):

Jeg må indrømme, at jeg er noget rystet over ministerens svar. Vi står vel i en situation, hvor der er ordrer hjemme. Vi står i den situation, at der findes arealer, haller, maskiner og alt, hvad der overhovedet skal bruges til at bygge disse skibe, og det vil ministeren så ikke være velvillig over for. Det er jo sådan, vi må forstå svaret.

Synes ministeren, det er bedre, at de bygges i udlandet? For skibene skal bygges – det er 100 pct. sikkert, at de skibe skal bygges. Det eneste, det drejer sig om, er en positiv holdning fra regeringens side, så bliver de skibe bygget, og de bliver bygget i Ålborg.

Må jeg endelig have lov at spørge, om den negative indstilling, man har til genopståede værfter, også gælder de helt små værfter. For så er Bogense Skibsværft jo rigtig på den.

Industriministeren (Nils Wilhjelmsen):

Nu får jeg lejlighed, kan jeg forstå, til at gæ-

ste Erhvervsudvalget, hvilket jeg ofte gør – i dette tilfælde i et samråd – hvor vi kan komme ind på detaljerne i dette her, så det er der ingen grund til at bruge Tingets tid på.

Men jeg vil gerne sige, at det er forkert, når man vender det hele i den negative retning. Det, det jo drejer sig om, er at dreje det i den positive retning over for den i dag eksisterende værftsindustri; det er jo dens interesser, regeringen prøver at varetage – også Ørskovs Skibsværft og Danyard i Frederikshavn, som jeg er sikker på at netop hr. Risgaard Knudsen er meget optaget af.

Alle kender jo den dybe krise, man har været inde i. Og hr. Bjørn Poulsen ved da sikkert også, at denne krise er forårsaget af, at der er for megen skibsværftskapacitet. Hvorfor skal vi dog så begå den tåbelighed igen at oprette for stor en skibsværftskapacitet for at få genetableret de problemer, som vi har kæmpet med i 5 år? Men all right, jeg skal gerne benytte lejligheden til i samrådet at redegøre for detaljerne i denne sag.

Jeg synes, man skal se det fra den positive synsvinkel.

Risgaard Knudsen (S):

Jeg beklager meget, hr. formand, men jeg fik ikke mit spørgsmål med, og derfor bad jeg om ordet igen.

Jeg var interesseret i at høre, hvad ministeren har svaret hr. Bjørn Elmquist, som i sin egen skab af fungerende formand for Venstres folketingsgruppe ifølge Vendsyssel Tidende har tilskrevet ministeren om det samme spørgsmål. Jeg går ud fra, at skriftlige henvendelser bliver besvaret i et sådant tempo, at hr. Bjørn Elmquist har fået sit svar, og jeg synes, det kunne være interessant for Folketinget at blive orienteret om denne besvarelse.

Kaj Poulsen (S):

Jeg må sige, at jeg bliver mere og mere overrasket. Det er rigtigt, at vi for bare et par år siden havde en voldsom overkapacitet – også i Danmark – på skibsbygningsområdet, men det er jo lige så rigtigt i dag, hr. minister, at med skibe af coasterstørrelse er der faktisk underkapacitet i Danmark.

Der er værfter, der ligger inde med ordrer, således at vi kan få bygget skibene, og når ministeren så siger, at han her varetager Danyards

[Kaj Poulsen]

interesser, og at han varetager Ørskovs Skibsværfts interesser, er jeg meget overrasket over det. Det vil altså sige, at her er der en erhvervsorganisation, der har sat sig så stærkt på ministeren, at nye initiativer på værftsområdet ikke kan få lov til at gro – på grund af, at de ikke må konkurrere med ministerens venner.

Jeg synes faktisk, at det bliver mere og mere alvorligt, efterhånden som ministeren svarer. Hvilke rettigheder har ministeren til at vælge, at Danyard frem for Bogense Skibsværft skal bygge skibe, og i hvilken lov står der, at ministeren har ret til det?

Bjørn Poulsen (SF):

Jeg må indrømme, at jeg synes, at det her bliver værre og værre, også fordi de af os, der var med, da skibskreditordningen skulle ændres sidste gang, af den nuværende minister fik at vide, at det kunne man sagtens klare på de danske værfter, og for at underbygge det brugte han bl.a. finske værfter som nogle gode eksempler på, hvor godt det kunne lade sig gøre. Hvis det er samme baggrund, samme viden, samme intuition, der ligger bag ministerens måde at virke på i dag, ser det vist ikke godt ud, heller ikke for de eksisterende værfter.

Jeg vil meget henstille til ministeren, at han holder op med at være negativ over for, at der også kan ske nye ting på området, og lader være med bare at bevare og bevare.

De værfter, vi har i dag, kører – bortset fra ét – ganske glimrende. Ordresituationen er endda særdeles god. Vi kan se både to, tre og måske også fire år ud i fremtiden med rimelig sikkerhed. Hvorfor i alverden skulle vi så ikke få bygget alle de skibe, vi nu kan få ordrer hjem på? Det er uforståeligt.

Bjørn Elmquist (V):

Jeg skal starte med at erklære mig helt enig med dem, der har sagt, at denne debatform er meget, meget svær at deltage i.

Den eneste måde, jeg kan forsvare mig på over for nogle af de ting, der er blevet sagt, er ved at bede industriministeren bekræfte, at jeg ikke har rettet nogen skriftlig henvendelse til ham, sådan som det blev sagt af hr. Risgaard Knudsen, ifølge Vendsyssel Tidende. Jeg kan derimod ikke bede ministeren om at bekræfte, at det var min agt at tage sagen op i en mundtlig forhandling med industriministeren, men det

kan jeg så meddele nu, hvor jeg alligevel har ordet.

Industriministeren (Nils Wilhjelms):

Jeg synes ikke, det skal stå upåtalet hen, det, som hr. Risgaard Knudsen her gør: at fremstille for Tinget og tilhørerne, at hr. Bjørn Elmquist har skrevet til mig, og hvorfor jeg ikke har svarret, osv. osv. Det er efter min mening simpelt hen for dårligt, at debatten skal føres på et sådant niveau. Havde hr. Bjørn Elmquist skrevet til mig, så havde jeg naturligvis svaret i overensstemmelse med de tilkendegivelser, jeg er kommet med på regeringens vegne i dag.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Formanden:**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Glistrup: spm. nr. S 3, 35 og 36
 Jens Thoft: spm. nr. S 4 og 34
 Holger K. Nielsen: spm. nr. S 5
 Kofod-Svendsen: spm. nr. S 6 og 10
 Inger Harms: spm. nr. S 7 og 19
 Inger Stilling Pedersen: spm. nr. S 8, 20 og 43
 Annette Just: spm. nr. S 9
 Riishøj: spm. nr. S 11 og 47
 Tommy Dinesen: spm. nr. S 12 og 13
 Stillinger: spm. nr. S 16 og 48
 Hanne Thanning Jacobsen: spm. nr. S 17
 Gade: spm. nr. S 21 og 22
 Jette Pors: spm. nr. S 23
 Behnke: spm. nr. S 24–27
 Jes Lunde: spm. nr. S 28
 Ingrid Kjældgaard: spm. nr. S 29
 Duetoft: spm. nr. S 30 og 31
 Tove Lindbo Larsen: spm. nr. S 32
 Tove Niemann: spm. nr. S 39
 Agerschou: spm. nr. S 50

Spm. nr. S 3

Til *justitsministeren* (3/10 89) af:

Glistrup (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvordan gruppen af stofkriminelle ikkebrugere i kriminalforsor-

[Glistrup]

gens anstalter og arresthuse er sammensat i henseende til alder, nationalitet og køn, samt oplyse, hvor lang tids frihedsberøvelse de pågældende er blevet idømt, og hvilken praksis med hensyn til orlov, prøveløsladelse, benådning osv. der følges over for den pågældende gruppe?»

Begrundelse

Den 21. januar 1982 (Folketingstidende sp. 748-750) gav justitsministeren et udførligt svar på et ligelydende spørgsmål. Nu efter 7½ års forløb er der grund til at få ajourført tallene, og det vil være nyttigt, hvis ministeren vil opdele gruppen med dansk nationalitet i dem, der har haft dansk indfødsret fra fødslen, og dem, der senere har erhvervet den, med angivelse af, hvilket statsborgerskab de pågældende tidligere har haft. Endvidere vil det være gavnligt med en underopdeling af gruppen andre nationer.

Svar (13/10 89):

Justitsministeren (Engell):

Fordelt efter:

Alder og nationalitet

	18-20	21-24	25-29	30-39	40 <	I alt
Danmark	9	33	82	79	49	252
Norden	-	2	2	2	-	6
Øvr. Europa	1	9	12	21	10	53
USA	-	-	-	1	-	1
Andre	-	5	9	17	21	52
I alt	10	49	105	120	80	364

Køn og anbringelsessted samt alder

	K M		K M		K M		K M		K M		I alt
	18-20	21-24	25-29	30-39	40 <	18-20	21-24	25-29	30-39	40 <	
Åbne	-	4	2	18	2	37	3	31	1	17	115
Arresthuse	-	2	3	6	2	29	1	24	-	9	76
KF	-	3	1	10	2	16	4	27	3	13	79
Lukkede	-	1	1	8	2	15	3	27	2	35	94
I alt	-	10	7	42	8	97	11	109	6	74	364

Direktoratet for Kriminalforsorgen foretager med ca. 1 års mellemrum opgørelser over antallet af stofbrugere og stofkriminelle ikkebrugere, der er indsat i anstalter og arresthuse. Opgørelsen omfatter såvel varetægtsarrestanter som personer, der udstår frihedsstraf. Om perioden fra 1981 til 1986 henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. S 574 af 11. februar 1988 fra medlem af Folketinget Glistrup.

Ved den seneste opgørelse, der er foretaget pr. 18. oktober 1988, var antallet af stofkriminelle ikkebrugere 364.

Opgørelsen giver mulighed for at give oplysning om de pågældendes fordeling på køn, alder, nationalitet og anbringelsessted, men ikke om længden af de idømte straffe.

Fra den seneste undersøgelse kan således oplyses følgende:

Vedrørende stofkriminelle ikkebrugere den 18. oktober 1988

Antal stofkriminelle	364
Heraf kvinder	32
Belægning i alt	3.591
Stofkriminal andel af belægning	10 pct.

[Justitsministeren]

For så vidt angår de pågældendes forhold under strafudståelsen er der ikke sket ændringer i forhold til besvarelsen af ovennævnte spørgsmål.

Spm. nr. S 4

Til *forsvarsministeren* (3/10 89) af:

Jens Thoft (SF):

»Kan ministeren oplyse, i hvilket omfang han forventer at det vesttyske flyvevåbens nye reglement for lavtflyvninger vil forøge vesttyske jagerflys lavtflyvninger over Danmark, og hvorledes ministeren i givet fald agter at forhindre dette?«

Begrundelse

Det vesttyske luftvåben forlægger omkring 85 pct. af øvelserne med lavtgående fly til områder over vand eller til udlandet. Formålet hermed er at aflaste de vesttyske indbyggere og vesttysk luftrum. Det er som bekendt en støjende oplevelse af blive overfløjet af jetfly i stor hast i lav højde.

Men resultatet af den vesttyske beslutning om flytning af flyvningerne skulle nødvendig blive, at Fanø, Mandø og Rømø samt det sydfynske øhav i stedet overflyves. Disse områder er i forvejen meget hårdt støjbelastede af øvelsesflyvninger. En væsentlig baggrund for spørgsmålet er, at en meget stor del af det vesttyske flyvevåben er stationeret i Slesvig-Holsten tæt ved de syddanske øer.

Svar (10/10 89):

Forsvarsministeren (Enggaard):

Forsvarskommandoen har oplyst, at der ikke er tale om et nyt reglement for lavtflyvning for det vesttyske flyvevåben, men om et initiativ af den vesttyske forsvarsminister til formindskelse af lavtflyvningsbelastningen over vesttysk landområde. Det drejer sig om at forlægge en del af flyveuddannelsen fra det vesttyske landområde til et øvelsesområde i Nordsøen. Dette område dækker ikke dansk landterritorium eller ydre territorialfarvand.

Dette initiativ vil derfor ikke medføre nogen forøgelse af vesttysk flyvning over dansk luftrum og/eller territorium.

Spm. nr. S 5

Til *trafikministeren* (3/10 89) af:

Holger K. Nielsen (SF):

»Kan ministeren oplyse størrelsen af det beløb, hvormed SAS sponsorerer prins Henriks deltagelse i internationale sejlerkonkurrencer?«

Begrundelse

Ifølge Ekstra Bladet den 27. september d.å. er SAS sponsor for prins Henriks internationale sejleraktiviteter.

Prins Henriks sejleraktiviteter er kommet i søgelyset, fordi han ikke har ønsket at bruge en dansk virksomhed i forbindelse med køb af en ny dragebåd. Det kan således være af interesse at få oplyst, hvor meget SAS bidrager med til prins Henriks sejleraktiviteter.

Svar (11/10 89):

Trafikministeren (Knud Østergaard):

Jeg har foranlediget af spørgsmålet bedt SAS om en udtalelse. Kopi af SAS' svar, hvortil jeg skal henvide, vedlægges.

Bilag

Scandinavian Airlines System

Ref.: Spørgsmål nr. S 5 til Folketinget

Siden 3. juli 1987 har der mellem sejlsportsmanden Jakob Johannsen og SAS eksisteret en samarbejdsaftale omkring dragebåden SAS Dana Viking.

For at båden kan bære dette navn, blev det aftalt, at SAS i tre år til Dansk Sejlunion skal betale 1/3 af bådens anskaffelsespris pr. kalenderår plus moms.

En sådan båd koster mellem 220.000 og 270.000 kr. plus moms. Dertil kommer et tilsvarende beløb til bådens forrentning, sejl, drift og vedligeholdelse samt til deltagelse i stævner m.v. Dette beløb har SAS ikke deltaget nævneværdigt i.

Når tiden har tilladt det, har Hans Kongelige Højhed Prins Henrik deltaget som medlem af bådens besætning.

Et led i aftalen har været, at SAS i forskellige sammenhænge har haft lejlighed til at invitere forretningsforbindelser og venner til sejlads m.v. Sådanne arrangementer er meget anvendt i udlandet. I Sverige f.eks. er det normalt, at større virksomheder ofrer endog betydelige beløb på at invitere gæster til tenniskampe for derefter at beværte dem i VIP-tele m.v. Disse

[Trafikministeren]

arrangementer afstedkommer som oftest mulighed for nye forretningsforbindelser.

I den aktuelle sammenhæng har SAS mest benyttet sig af dette ved stævner i udlandet, hvor vi ud over forretningsforbindelser i høj grad også har inviteret repræsentanter for og venner af Danmark.

Efter en række succesrige sejladsere i foråret 1989 besluttede bådens besætning at tage imod et tilbud om salg af båden. Herunder blev det aftalt med SAS, at en ny båd, eventuelt med ny ejer, kan indgå i SAS-aftalen i stedet for den gamle på tilsvarende vilkår.

Vi er blevet forespurgt, om SAS kan have noget imod, at båden bliver leveret fra et andet EF-land end Danmark. Da vi normalt udelukkende handler og indkøber efter forretningsmæssige principper og i øvrigt betragter os som et luftfartsselskab i EF, har vi ikke haft synspunkter omkring dette.

Der er således ikke tale om, at SAS direkte sponsorerer Hans Kongelige Højhed Prinsens deltagelse i internationale sejlerkonkurrencer. Derimod benytter vi denne aftale analogt med tilsvarende aftaler inden for sejlsport, som andre danske virksomheder benytter sig af.

Spm. nr. S 6

Til *kulturministeren* (3/10 89) af:

Kofod-Svendsen (KRF):

»Vil ministeren oplyse, med hvilken hjemmel Det Danske Filminstitut ikke udleverer filmmanuskripter, der danner basis for en ansøgning om produktionsstøtte, til tredje-mand?«

Begrundelse

Spørgeren har i et brev til Det Danske Filminstitut anmodet om at få drejebogen til instruktør Jens Jørgen Thorsens filmprojekt »Jesus vender tilbage« til gennemlæsning. I svaret på anmodningen anføres det uden henvisning til retsregler bl.a.:

»Filminstituttet har præcedens for ikke at udlevere filmmanuskripter, der danner basis for en ansøgning om produktionsstøtte, til tredje-mand, idet vi anser manuskripter for interne og nødvendige arbejdsredskaber i lighed med budgetter og andet regnskabsmateriale, som vi ligeledes behandler fortroligt.«

En sådan begrænsning af princippet om offentlighed i forvaltningen bør ikke kunne ske alene med henvisning til præcedens.

Svar (17/10 89):

Kulturministeren (Ole Vig Jensen):

Det stillede spørgsmål har været forelagt Det Danske Filminstitut, som i denne anledning har oplyst, at instituttets praksis i disse sager skal ses på baggrund af bestemmelsen i § 12, stk. 1, nr. 2, i lov om offentlighed i forvaltningen (lov nr. 572 af 19. december 1985), hvoraf det fremgår, at retten til aktindsigt ikke omfatter oplysninger om tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsmåder eller lignende, for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningen angår, at begæringen ikke imødekommes.

Af motiverne til loven fremgår, at bestemmelsen er identisk med den tidligere gældende lov, dog således, at der er tilføjet »eller lignende«, og at den gældende retstilstand således forudsættes videreført, men at ændringen har til formål at tydeliggøre, at undtagelsesbestemmelsen også giver adgang til efter omstændighederne at nægte aktindsigt f.eks. til beskyttelse af ophavsretlige rettigheder.

I øvrigt kan jeg give spørgeren medhold i, at Filminstituttet i det i spørgsmålet refererede svar burde have anført de i denne forbindelse relevante bestemmelser i offentlighedsloven.

Spm. nr. S 7

Til *arbejdsministeren* (3/10 89) af:

Inger Harms (SF):

»Vil ministeren redegøre for den beslutning, Arbejdsdirektoratet har truffet om ikke at fastansætte Arbejdstilsynets direktør i Sønderjylland?«

Begrundelse

Ole Andersen, direktør for Arbejdstilsynet i Sønderjylland gennem 3 år, har ikke fået sin ansættelse forlænget som fast ansættelse. Ingen virksomheder eller fagforeninger har klaget over Ole Andersen. Ifølge en avisartikel i Der Nordschleswiger den 2. oktober d.å. skulle grunden være, at Ole Andersen var for flittig og for samvittighedsfuld og har stillet for store

[Inger Harms]

krav til sikkerheden på arbejdspladserne. Er dette virkelig fyringsgrund i dagens Danmark.

Svar (13/10 89):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg kan bekræfte, at Arbejdsministeriet har afskediget kredscheferne i Sønderjyllands Amt i forbindelse med udløbet af hans prøvetid.

Jeg kan oplyse, at kredscheferne er blevet behandlet i overensstemmelse med tjenestemandenslovens regler for afskedigelse af prøveansatte, men da der er tale om en konkret personsag, finder jeg det ikke rigtigt at kommentere sagen yderligere.

Spm. nr. S 8

Til *sundhedsministeren* (3/10 89) af:

Inger Stilling Pedersen (KRF):

»Er det forsvarligt, at et hospital hemmeligholder fundamentale oplysninger for en patient, der har udbedt sig fuld besked, samt at hospitalet trods sine fortielser godkender en alvorligt syg patients udenlandsrejse, og er det tilladeligt, at Sygesikringen uanset en sådan forhåndsgodkendelse forholder en lægeanbefalet hjemrejse og rejser tvivl om Sygesikringens forpligtelse til at dække udgifterne?«

Begrundelse

Der henvises til en artikel af Poul Boeg i Jyllands-Posten den 24. september 1989, hvoraf fremgår, at Finseninstitutet i klar strid med, hvad sygejournalen udviser, erklærede en kræftsyg patient for rask, at dette skete uanset patientens og de pårørendes utvetydigt tilkendegivne ønske om at kende den fulde sandhed, at Finseninstitutet uforbeholdent godkendte, at patienten, der led af lufttrækskræft, foretog en lang flyverejse, at Sygesikringen trods tilfældets alvorlige karakter først arrangerede hjemtransport på den sjette hospitalsdag, samt at Sygesikringen udfoldede bestræbelser for at undslå sig for økonomiske forpligtelser.

Supplerende har artiklens forfatter over for spørgeren oplyst, at hjemrejsen ikke kunne foretages ved en selvarrangeret ruteflytransport, idet patientens tilstand nødvendiggjorde transport i ambulancefly, hvilket de tunesiske læger oplyste telefonisk over for Sygesikringens danske læger.

Svar (11/10 89):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Jeg har ikke mulighed for her at udtale mig om den konkrete sag, men jeg er principielt af den opfattelse, at en patient, der udbeder sig fuld besked om sin sygdom, også skal have de ønskede oplysninger.

I begrundelsen til spørgsmålet henvises til en artikel af Poul Boeg i Jyllands-Posten den 24. september 1989. På anmodning af Poul Boeg har jeg bedt Rigshospitalets direktion om en redegørelse. Når denne foreligger, vil jeg over for Poul Boeg give min vurdering af sagen.

For så vidt angår spørgsmålet om den offentlige rejsesygesikrings forpligtelser kan jeg oplyse følgende:

I henhold til sygesikringslovens § 15 ydes efter nærmere fastsatte regler dækning for udgifter i forbindelse med sygdomstilfælde eller dødsfald, der indtræder, når en sikret opholder sig i udlandet. Det vil sige, at en person ikke umiddelbart har ret til rejsesygesikring, hvis den pågældende før afrejsen fra Danmark er syg, herunder f.eks. har en kronisk lidelse. Kun hvis der ikke med rimelighed kunne forventes et behandlingsbehov på grund heraf, vil der være ret til rejsesygesikringens ydelser. Det må derfor anses for korrekt, at det selskab, der administrerer rejsesygesikringsordningen på den offentlige sygesikrings vegne, i hvert tilfælde skal undersøge, om der er grundlag for at give ydelser fra rejsesygesikringen.

Med hensyn til en læges forhåndsgodkendelse af, at en patient kan foretage en udlandsrejse, kan dette generelt set ikke føre til udvidede rettigheder i forhold til rejsesygesikringen. Det må som nævnt bero på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, om en person er omfattet af rejsesygesikringen.

Spm. nr. S 9

Til *arbejdsministeren* (4/10 89) af:

Annette Just (FP):

»Kan ministeren forklare, hvorfor der i disse sparetider opbygges selvstændige AMU-centre over hele landet, når landets tekniske skoler kan påtage sig denne undervisning?«

Begrundelse

Det vedtagne lovforslag omkring AMU-cen-

[Annette Just]

trene vil og skal jo udløse store summer af den i forvejen betrængte danske økonomi.

Inden for undervisning i f.eks. drejning, fræsning, CNC-teknik og styringsteknik (proces-teknik), står der udstyr til rådighed, som i tiden fremover vil blive brugt mindre end tidligere. Antallet af 17-årige frem til år 2000 falder som bekendt med 2.000.

Vejle Tekniske Skole har eksempelvis alene til proces-teknik udstyr til undervisning af maskinlærlinge og -svende til en værdi af 35.000 kr. Dette udstyr bliver benyttet med strålende resultater. Omtalte udstyr kan således også anvendes til undervisning af det klientel, der skal frekventere de påtænkte AMU-centre. Det oplyses fra anden side, at tilsvarende udstyr skal fremskaffes til undervisning i proces-teknik på disse AMU-centre.

Svar (16/10 89):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Indledningsvis bemærkes, at der for så vidt angår den ordinære AMU-aktivitet ikke i disse år sker en udbygning af kapaciteten på AMU-centrene.

I forbindelse med de igangsatte UTB-aktiviteter har det været nødvendigt med en kapacitetsudbygning. Der er imidlertid ikke tale om etablering af (nye) selvstændige AMU-centre.

Etableringen af kapacitet til UTB-forløb foregår typisk ved indgåelse af lejemål eller ved justering af eksisterende lokalekapacitet på de allerede eksisterende centre.

Beslutninger om konkrete kapacitetsudvidelser til UTB foregår decentralt i forhold til det lokale arbejdsmarkeds behov. Det bemærkes i den forbindelse, at der i UTB-ordningen indgår, at uddannelsestilbudene så vidt muligt skal placeres lokalt (tæt på kursisterne).

I begrundelsen til spørgsmålet er anført, at eksempelvis Vejle Tekniske Skole har proces-teknisk udstyr, som også kan anvendes af det klientel, der skal frekventere »de påtænkte« AMU-centre.

På baggrund af oplysninger fra AMU-centrene i henholdsvis Kolding og Horsens, som betjener Vejleområdet, kan jeg oplyse, at der allerede i dag på en lang række områder er et tæt samarbejde de to systemer imellem med henblik på den bedst mulige udnyttelse af de eksisterende ressourcer, ligesom der i den konkrete sag er rettet henvendelse til Vejle Tekniske Skole.

Spm. nr. S 10

Til *justitsministeren* (3/10 89) af:

Kofod-Svendsen (KRF):

»Finder ministeren det rimeligt, at politiet anvender ressourcer på at undersøge en anmeldelse om overtrædelse af straffelovens § 226b om diskrimination på grund af seksuel orientering, når den pågældende har ønsket at give udtryk for sin forståelse af Bibelens syn på homoseksualitet uden at ville skabe en hetz mod de homofile?«

Begrundelse

Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske har anmeldt en læserbrevsskribent for overtrædelse af straffelovens § 226b. Bestemmelsen lyder: »Den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter udtalelse eller anden meddelelse, med hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af sin race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år.« Ifølge Skjern Dagblad den 2. september 1989 er det især på grund af følgende afsnit i det pågældende læserbrev, foreningen ønsker tiltale rejst: »Hvor længe må man kalde en tyv kriminel? Er en homofil ikke en slags tyv? Stjæler han ikke sin næstes ære og måske hans liv ved at udnytte ham og måske påføre ham AIDS?«

Disse formuleringer bør ikke anses for truende, hånende eller nedværdigende. I sin argumentation anvender læserbrevsskribenten ofte henvisninger til Bibelen. I et frit og demokratisk samfund bør der være plads til en teologisk debat, hvor man siger tingene klart og skarpt.

Svar (13/10 89):

Justitsministeren (Engell):

Det kan i anledning af det stillede spørgsmål oplyses, at det efter retsplejeloven er den stedlige politimester, der efter anmeldelse eller af egen drift iværksætter efterforskning, når der er en rimelig formodning om, at der er begået et strafbart forhold, der forfølges af det offentlige.

Vurderingen af, hvorvidt der er tilstrækkeligt grundlag for at foretage en efterforskning og rejse tiltale i en straffesag, foretages efter retsplejelovens bestemmelser af anklagemyndigheden.

[Justitsministeren]

Anklagemyndigheden har oplyst over for Justitsministeriet, at der endnu ikke er taget endelig stilling til tiltalespørgsmålet i den sag, der omtales i spørgsmålet.

Da afgørelsen vedrørende tiltalespørgsmålet i sidste instans vil kunne indbringes for Justitsministeriet, finder jeg ikke på nuværende tidspunkt at kunne udtale mig nærmere om den pågældende konkrete sag.

Spm. nr. S 11

Til *udenrigsministeren* (3/10 89) af:

Riishøj (SF):

»Hvilke konkrete initiativer er på nuværende tidspunkt vedtaget i EF-regi og i nordisk regi med hensyn til økonomisk bistand til østeuropæiske lande, især Polen og Ungarn?«

Begrundelse

Gennem spørgsmålet ønskes en redegørelse for, hvor langt forhandlingerne mellem de nordiske lande og EF-landene er nået med hensyn til støtte til især Polen og Ungarn: Hvad er blevet vedtaget, hvad er under udarbejdelse, og hvor store beløb drejer det sig om.

Desuden ønskes oplyst, hvordan den danske regering forholder sig til disse internationale initiativer.

Svar (13/10 89):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Der henvises til redegørelse givet af udenrigsministeren til Folketingets Markedsudvalg den 29. september 1989 og til notat af 22. september 1989 vedrørende vestlig støtte til reformprocessen i Østlandene med særligt henblik på Polen og Ungarn: mulige danske initiativer. Dette notat blev oversendt til Folketingets Markedsudvalg den 29. september og til samtlige medlemmer af Folketinget den 4. oktober 1989.

I EF-regi har sagen senest været til drøftelse på Rådsmødet (udenrigsministre) den 3. oktober 1989 i Luxembourg. Der var i Rådet generel og stærk støtte til Kommissionens forslag til aktionsplan til fordel for Polen og Ungarn, herunder til forslaget om en bistand på 200 mio. ECU til Polen og Ungarn i 1990.

Rådet godkendte i princippet, at der leveres produktionsmidler til polsk landbrug, herun-

der pesticider og landbrugsmaskiner, og godkendte ligeledes i princippet lettelse af adgangen til EFs marked for de to lande, herunder fremskyndelse af afvikling af kvantitative restriktioner, yderligere koncessioner på landbrugsområdet, toldkoncessioner og ydelse af GSP-status.

Desuden så Rådet velvilligt på forslaget om at give de to lande adgang til lån fra Den Europæiske Investeringsbank, og støttede, at miljø og uddannelse gives høj prioritet.

Rådet anså det for ønskeligt for at fastholde sagens fremdrift, at Kommissionen indkalder til et møde på politisk niveau omfattende de 24 OECD-lande, hvis støtte til Polen og Ungarn Kommissionen koordinerer.

Desuden noterede Rådet, at kommissionen har til hensigt at åbne delegationer i Warszawa og Budapest i 1990.

Spm. nr. S 12

Til *industriministeren* (3/10 89) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvornår arbejdsministeren og industriministeren besøger Kalundborg i forbindelse med lukningen af Carmen Clairol, og hvad ministeren har tænkt sig at gøre for at afhjælpe beskæftigelsessituationen i området?«

Begrundelse

I TV-Avisen har ministeren udtalt, at han kunne skaffe arbejde til dem, der bliver berørt af arbejdsløshed. Der må i så fald være muligheder for dem, der i forvejen er ramt af arbejdsløshed.

Svar (12/10 89):

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Industriministeriet og Arbejdsministeriet undersøger i øjeblikket, hvad der kan gøres for at afhjælpe den situation, Kalundborgområdet kommer i, når virksomheden Carmen Clairol lukker medio 1990 og ca. 400 mennesker mister deres job.

Inden for de to ministeriers ressource arbejdes der således på at finde egnede erhvervs- og beskæftigelsesfremmende initiativer, der kan medvirke til at løse de forestående problemer for Kalundborgområdet.

[Industriministeren]

Herudover er der rettet henvendelse til en række andre ministerier med henblik på at undersøge, om der inden for disse ministeriers ressort kan skabes udviklingsfremmende initiativer for området.

Regeringens plan for Kalundborgområdet skal herefter drøftes på et møde mellem Kalundborgs borgmester, industriministeren og arbejdsministeren m.fl. Mødet er aftalt til den 6. november 1989.

Jeg er bekendt med, at et tilsvarende spørgsmål er tilstillet arbejdsministeren, hvorfor der også henvises til arbejdsministerens besvarelse.

Spm. nr. S 13

Til *arbejdsministeren* (3/10 89) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvornår arbejdsministeren og industriministeren besøger Kalundborg i forbindelse med lukningen af Carmen Clairol, og hvad ministeren har tænkt sig at gøre for at afhjælpe beskæftigelsessituationen i området?«

Begrundelse

I TV-Avisen har ministeren udtalt, at han kunne skaffe arbejde til dem, der bliver berørt af arbejdsløshed. Der må i så fald være muligheder for dem, der i forvejen er ramt af arbejdsløshed.

Svar (16/10 89):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg er bekendt med, at et tilsvarende spørgsmål er stillet til industriministeren, hvorfor der også skal henvises til industriministerens besvarelse.

Industriministeren og jeg planlægger at besøge Kalundborg mandag den 6. november 1989 og mødes med borgmesteren samt repræsentanter for området med henblik på at drøfte mulighederne for at afhjælpe beskæftigelsessituationen i Kalundborgområdet, når virksomheden Carmen Clairol lukker senest med udgangen af juni 1990 og ca. 400 medarbejdere afskediges.

Inden for Arbejdsministeriets område arbejdes der især med at undersøge de ledighedsstruedes kvalifikationer og uddannelsesbehov. Endvidere undersøges mulighederne for en ud-

bygning af AMU-systemets uddannelseskapacitet i Kalundborg, ligesom ministeriet har påtaget sig at undersøge en række andre ministeriers muligheder for at medvirke til beskæftigelsesfremmende initiativer.

Spm. nr. S 16

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (4/10 89) af:

Stillinger (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at en ung, som fylder 18 år i august, og som opfylder betingelserne for at opnå maksimal støtte fra Statens Uddannelsesstøtte, først kan oppebære SU fra den 1. november, og vil ministeren oplyse, hvad den unge skal leve af i august, september og oktober måned?«

Begrundelse

Så snart en ung fylder 18 år, bortfalder børnetilskud, børnebidrag samt familieydelsen. Dette betyder, at en enlig forsøger ingen hjælp kan få i august, september og oktober, hvis den unge fyldte 18 i august. Derfor anmodes ministeren om at ændre reglen om, at unge, der er SU-berettigede, kan komme til at vente op til tre måneder, inden de kan få deres SU.

Svar (12/10 89):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Med lov nr. 823 af 21. december 1988 om ændring af lov om Statens Uddannelsesstøtte vedtog Folketinget, at der først kan tildeles uddannelsesstøtte fra begyndelsen af det førstkommande kvartal, der følger efter, at den uddannelsessøgende er fyldt 18 år (lovens § 7, stk. 2). Kvartalerne følger støtteåret, der går fra 1. august til 31. juli, og SU-kvartalerne begynder således i august, november, februar og maj, jf. lovens § 2, stk. 3.

Tidligere blev der tildelt støtte fra udgangen af den måned, hvori den uddannelsessøgende fyldte 18 år. Skærpsen af aldersreglen var begrundet i, at udgifterne til Statens Uddannelsesstøtte var steget meget væsentligt ud over det beløb, som var forudset på finansloven for 1988, jf. bemærkningerne til lovforslag nr. L 59, Folketinget 1988-89.

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Ændringen skal ses i sammenhæng med lov nr. 350 af 4. juni 1986 om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, som ændret ved lov nr. 948 af 23. december 1986, idet børnetilskud først bortfalder med udgangen af det kvartal, hvori barnet fylder 18 år, jf. lovens § 10. Jeg må dog medgive, at der er en mindre svaghed, da børnetilskudslovens kvartaler følger kalenderåret, medens loven om Statens Uddannelsesstøttes kvartaler følger støtteåret. Der kan derfor blive tale om en enkelt måned uden nogen form for offentligt tilskud. Jeg undersøger for øjeblikket mulighederne for også at lade støtteåret følge kalenderåret, hvorved denne svaghed skulle forsvinde.

Spm. nr. S 17

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (4/10 89) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Vil ministeren i oversigtsform oplyse antallet af aflyste timer i folkeskolen fordelt på år-gange for de sidste tre år?«

Svar (16/10 89):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Det er ikke muligt at besvare spørgsmålet, da der ikke i ministeriet føres statistik over antallet af aflyste timer i folkeskolen.

Der skal imidlertid ikke herske tvivl om, at det for mig er afgørende, at eleverne får så mange effektive undervisningstimer som muligt. Efter min mening får eleverne for få og ikke for mange timer.

Vi har i ministeriet søgt at afdække årsagerne til aflysningerne på gymnasieskolerne. Erfaringerne herfra vil eventuelt kunne bruges på folkeskoleområdet, hvor vi må gøre alt for at nedbringe antallet af aflysninger.

Når aflysninger ikke kan undgås, er det bedst, hvis kolleger i størst muligt omfang kan tage hinandens timer.

Spm. nr. S 19

Til *miljøministeren* (4/10 89) af:

Inger Harms (SF):

»Vil ministeren kommentere forholdene omkring den manglende overvågning af loven om

fredning af Tøndermarsken samt redegøre for, hvad ministeren agter at gøre, for at lovens hensigter udføres?«

Begrundelse

Tidsskriftet Fugle bringer i sit seneste nummer en omtale af, hvor alvorlig situationen er for fuglene i Tøndermarsken.

Trods Danmarks dyreste fredning er fuglelivet stadig truet. Artiklen i Fugle nævner en række eksempler på vanskelighederne ved at opfylde lovens bestemmelser, f.eks. med hensyn til udførelse af overvågning, og at der også finder direkte lovovertrædelser sted.

Etablering af det naturovervågningsprogram, som allerede er forudsat i loven, samt et biologisk-økologisk sluseregulativ for styring af både Vidåslusen og den gamle Højersluse er nogle af de forslag, der nævnes for at undgå, at fuglelivets vilkår i Tøndermarsken forværres endnu mere.

Svar (12/10 89):

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Skov- og Naturstyrelsen, der har oplyst følgende:

»Lov nr. 111 af 12. marts 1988 om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken har til formål at bevare Tøndermarskens ydre koge og den nedre del af Vidåsystemet som et samlet naturområde af national og international betydning samt at oplyse offentligheden om Tøndermarskens fredningsmæssige værdi.

Efter lovens vedtagelse forestod der et større opfølgingsarbejde, som Skov- og Naturstyrelsen er i færd med at gennemføre i samarbejde med bl.a. Sønderjyllands Amtskommune.

I loven er det bl.a. forudsat, at vandforsyningssystemet skal forbedres. Vandforsyningen er af stor betydning for at opretholde det fugtige græsland og dermed det rige plante- og dyreliv. En undersøgelse forud for lovens vedtagelse viste, at der var behov for at forbedre systemet på nogle punkter. Dette arbejde er sat i værk med Sønderjyllands Amt som anlægsmyndighed. Anlægsarbejderne er forudsat at skulle løbe over en årrække.

Ifølge loven skal der foretages en løbende overvågning af området. Skov- og Naturstyrelsen er i færd med at udarbejde et fremtidigt overvågningsprogram for området i samarbej-

[Miljøministeren]

de med Sønderjyllands Amt. Hensigten hermed er at følge naturens og områdets udvikling nøje, således at man løbende kan indhente erfaringer med hensyn til områdets drift og beskyttelse. Sideløbende hermed har der været foretaget en videreførelse og udvidelse af den overvågning af området, som fandt sted før lovens vedtagelse.

Sønderjyllands Amtsråd fører tilsyn med overholdelsen af lovens bestemmelser. Der er i 1989 konstateret nogle overtrædelser af bestemmelserne.

For at forebygge, at det sker igen, er Skov- og Naturstyrelsen i færd med at udarbejde informationsmateriale bl.a. til lodsejere og brugere i området. I dette materiale fortælles om reguleringerne i området.«

Jeg kan henholde mig til det af Skov- og Naturstyrelsen oplyste.

Spm. nr. S 20

Til *kirkeministeren* (5/10 89) af:

Inger Stilling Pedersen (KRF):

»På hvilken baggrund mener ministeren, at folkekirkens præster ikke kan nægte at velsigne homoseksuelle partnerskaber?«

Begrundelse

Ifølge Berlingske Tidende den 29. september 1989 synes ministeren, at det er i orden, at præster i folkekirken giver Guds velsignelse til registrerede homoseksuelle partnerskaber.

Videre siger ministeren: »Der er ikke belæg i loven for et forbud. Men kan biskopperne finde belæg for at sige nej, så vil jeg da gerne høre det.«

Ifølge Bibelen er det synd at praktisere homoseksualitet. Folkekirkens præster skal have mulighed for at følge deres samvittighed og nægte at velsigne homoseksuelle ægteskaber.

Svar (11/10 89):

Kirkeministeren (Torben Rechendorff):

Der består ingen pligt for en præst til at velsigne et registreret partnerskab, hvilket jeg ved flere lejligheder har understreget.

Jeg har også understreget, at jeg ikke agter at tage skridt til indførelse af nogen kirkelig handling eller noget kirkeligt ritual i forbindelse med registreret partnerskab.

Jeg er således enig med spørgeren i, at det må være op til den enkelte præst at afgøre med sin samvittighed, om han eller hun vil give den ønskede velsignelse.

Spm. nr. S 21

Til *skatteministeren* (5/10 89) af:

Gade (SF):

»Hvad agter ministeren at foretage på baggrund af, at et olieselskab ifølge pressen tilbyder et såkaldt petroleumsprodukt uden afgift og solgt i 10-liters-dunke til brug i oliefyr?«

Begrundelse

Ifølge oplysninger i TV-Midt/Vest markedsfører et olieselskab nu et såkaldt petroleumsprodukt solgt i 10-liters-dunke til brug for oliefyr.

Spørgeren går ud fra, at ministeren er enig med spørgeren i, at denne anvendelse er i strid med tankegangen i forslaget om afgiftsfritagelse for petroleum i dunke, og at ministeren ønsker, at tankegangen i lovgivningen om afgiftsfritagelse for de beboere i den allerdårligste boligmasse, der anvender petroleumsfyr, fastholdes.

Svar (18/10 89):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg er enig med spørgeren i, at meningen med at afgiftsfritage petroleum i dunke var at støtte beboere i den allerdårligste boligmasse.

Allerede ved lovforslagets behandling var det klart, at der ville være risiko for et vist misbrug af afgiftsfritagelsen, i den forstand at også andre forbrugere kunne tænkes at ville anvende afgiftsfri petroleum i deres oliefyr til hel eller delvis erstatning af afgiftspligtig fyringsolie. Jeg henviser i denne forbindelse til mit svar på spørgsmål fra Skatte- og Afgiftsudvalget under behandlingen af lovforslaget om at afgiftsfritage petroleum i 10-liters-dunke, L 65, bilag 1, spørgsmål 3, 4 og 5.

Det omtalte tilfælde giver mig således ikke anledning til at foretage mig noget, idet der efter det oplyste er tale om et fuldt legalt salg.

Spm. nr. S 22

Til *skatteministeren* (5/10 89) af:

Gade (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvorledes salget af petroleum i dunke har udviklet sig i de sidste tre år?«

statistisk belyst, hvilket omfang et eventuelt misbrug af den særlig billige petroleum i dunke har.

Svar (18/10 89):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Begrundelse

I forlængelse af spørgsmål nr. S 21 ønskes

	1987 antal liter	1988 antal liter	1989 antal liter
Januar	7.713.553	3.319.938	2.962.457
Februar	4.393.552	3.878.618	2.688.945
Marts	5.194.305	4.280.940	2.280.681
April	2.395.155	2.093.435	1.783.929
Maj	606.275	507.988	598.818
Juni	638.853	198.657	470.038
Juli	466.113	260.372	340.721
August	519.492	459.288	887.811
September	1.160.330	1.218.982	
Oktober	2.375.093	2.556.496	
November	3.379.136	4.210.531	
December	4.939.382	5.613.238	

Spm. nr. S 23

Til *undervisnings- og forskningsministeren (5/10 89)* af:

Jette Pors (CD):

»Kan ministeren oplyse, hvorvidt indholdet af bekendtgørelse nr. 484 af 8. juli 1987, kap. 3, § 9, stk. 2, om beregningsgrundlaget for rammetilskud til privatskolerne kun kan tolkes efter det førstnævnte eksempel, hvoraf fremgår, at elevtallet opgøres på grundlag af det faktiske elevtal i det aktuelle tilskudsår, eller om bestemmelsen om at bruge gennemsnittet af det aktuelle års elevtal plus de 2 foregående år også finder anvendelse?«

Begrundelse

Ifølge Undervisningsministeriets skrivelse af 23. juli 1982, j.nr. P.12-80-01/82, har der tidligere været mulighed for at vælge mellem de to bestemmelser, og ifølge bekendtgørelsen er denne skrivelse stadfæstet som gældende også under den nye tilskudslov.

Såfremt valgmulighed, som skrevet står, ikke længere eksisterer, vil en række privatskoler blive præsenteret for tilbagebetalingskrav af

rammetilskud i millionklassen, idet forskudsregistreringen er beregnet på grundlag af det i bekendtgørelsen fastsatte andet eksempel.

En eventuel indsnævring i fortolkningsmulighederne af bekendtgørelsens kap. 3, § 9, stk. 2, står i modstrid med den gode danske tradition, som giver plads for privatskolerne såvel som for folkeskolen, og CD må advare imod tiltag, som sætter privatskolerne i gæld med tilbagevirkende kraft.

Svar (16/10 89):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Af begrundelsen fremgår, at en eventuel indsnævring i fortolkningsmulighederne af bekendtgørelsens kap. 3, § 9, stk. 2, står i modstrid med den gode danske tradition, som giver plads for privatskolerne såvel som for folkeskolen, og at CD må advare imod tiltag, som sætter privatskolerne i gæld med tilbagevirkende kraft.

I § 9, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 484 af 8. juli 1987 om statstilskud til visse private skoler er fastsat, at der ved beregning af det normerede skematimetal for frie grundskoler kan anvendes

[Undervisnings- og forskningsministeren]

des enten elevtallet i pågældende tilskudsår (finansår) eller gennemsnittet af elevtallene i tilskudsåret og de to foregående år.

Med hensyn til opgørelse af elevtallet henvises til bekendtgørelsens § 24, stk. 2, hvoraf fremgår, at udgiftsbehovet – og dermed elevtallet – opgøres pr. 1. september. Elevtallet pr. 1. september i tilskudsåret er bestemmende for rammetilskud for de sidste 5 måneder i året og de første 7 måneder i det kommende år. Det fastsatte månedlige rammetilskud for alle de frie grundskoler de første 7 måneder i finansåret løber videre, indtil endeligt rammetilskud for de sidste 5 måneder kan beregnes på grundlag af udgiftsbehovet pr. 1. september i pågældende år. Denne beregning finder sted i december måned.

Denne opgørelse af elevtallet i § 9, stk. 2, i tilskudsbekendtgørelsen svarer til den fremgangsmåde, som anvendtes ved beregningen af det tilskudsberettigede skematimeforbrug i relation til lønudgifter under det tidligere tilskudssystem. Der er altså ikke sket ændringer i fortolkningen.

Spm. nr. S 24

Til fiskeriministeren (5/10 89) af:

Behnke (FP):

»Hvorfor løber regeringen fra sit medansvar i sagen om brødrene Brink Andersen og laksefiskeriet i Nordatlanten?«

Begrundelse

Ifølge Berlingske Tidende fra den 24. september, Frederiksborg Amts Avis fra den 29. september og Frederiksværk Ugeblad fra den 20. september er brødrene Helge og Per Brink Andersen blevet idømt en bøde på 13 mio. kr. for laksefiskeri.

Ifølge brødrenes udsagn har de søgt råd dels hos daværende fiskeriminister Henning Grove i oktober 1985, dels hos formanden for Danmarks Havfiskeriforening, Laurits Tørnæs.

Brødrenes fremgangsmåde var at udleje deres båd til et Panamaselskab, hvorefter de ikke var omfattet af Danmarks EF-forpligtelser, en fremgangsmåde, som også bornholmske fiskere skulle have benyttet i 1984.

Spørgeren vil gerne have ministeren til at oplyse, hvorfor man fra ministeriel side ikke har vejledt danske fiskere ordentligt, og hvorfor

man lader disse hårdtarbejdene folk totalt i stikken i den nævnte sag og i andre tilsvarende sager.

I det danske samfund er der ingen ende på, hvilken hjælp man kan få, hvis man er arbejdsløs, bistandsmodtager, kriminel, flygtning eller tilhører en anden af de såkaldte svage samfundsgrupper, hvorimod hårdt arbejdende folk i fiskeriet og andre erhverv må kæmpe både mod konkurrenter og den offentlige sektor.

Svar (12/10 89):

Fiskeriministeren (Kent Kirk):

Konventionen om bevarelse af laksebestanden i Nordatlanten blev vedtaget på en diplomatisk konference i Island den 18.–22. januar 1982. Konventionen indeholder et forbud mod laksefiskeri uden for de områder, der henhører under kyststaternes fiskerijurisdiktion, dvs. det åbne hav, og uden for 12 sømil.

Den danske regering besluttede i marts 1982 at godkende konventionen, og den 13. december 1982 traf Rådet af fiskeriministre afgørelse om at godkende konventionen på Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs vegne.

Konventionen trådte efterfølgende i kraft den 1. oktober 1983.

Bestemmelserne om forbud mod laksefiskeriet blev gennemført i EF's lovgivning i form af artikel 12, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 171/83 af 25. januar 1983 om fastlæggelse af tekniske foranstaltninger til bevarelse af fiskeressourcerne med senere ændringer. Efter pres fra bl.a. Danmark trådte forbudet dog først i kraft den 1. januar 1984.

I januar 1983 underrettede Fiskeriministeriet fiskeriets hovedorganisationer om vedtagelsen af laksekonventionen og konsekvenserne for de danske laksefiskere. Det blev i denne forbindelse understreget, at konventionen ikke åbnede mulighed for undtagelser fra begrænsningerne i laksefiskeriet, og at eventuelle undtagelser i givet fald ville kræve en genforhandling af konventionen.

Dette vil ikke være politisk muligt, bl.a. fordi Danmark allerede i 1975 accepterede, at tilsvarende begrænsninger vedrørende laksefiskeriet blev optaget i havretskonventionens tekst. Samme oplysninger blev givet af statsminister Poul Schlüter til Helge Brink Andersen i et brev af 31. oktober 1983.

[Fiskeriministeren]

Endvidere har Fiskeriministeriet løbende orienteret fiskeriets hovedorganisationer om bestemmelserne om forbud mod laksefiskeri i forbindelse med de tekniske bevaringsforanstaltninger i EF. Ifølge EF-Kommissionens fortolkning af disse regler må fangster af laks fra konventionsområdet ikke beholdes om bord, omlades, landes, transporteres, sælges, opbevares, frembydes eller udbydes til salg.

For så vidt angår sagen mod brødrene Brink Andersen henvises til Frederikssund Kriminalrets dom af 22. september 1989.

Spm. nr. S 25

Til *fiskeriministeren* (5/10 89) af:

Behnke (FP):

»Hvilke planer har ministeren, der kan sikre, at Danmark også har et stort og velkonsolideret fiskerierhverv efter år 2000?«

Begrundelse

Der ydes ophugningstilskud, der bruges flere penge på fiskeriinspektion, danske fiskere får stadig mindre kvoter, fiskere, som udviser initiativ, får tocifrede millionbøder, fiskeribyerne hensygnen, og følgeindustri lukker, udenlandske fiskere holder hjulene i gang i fiskeriindustrien osv.

Ovenstående er dagens orden i fiskerierhvervet.

Når vi har en speciel minister for fiskeri, må man spørge, hvilke planer der findes for at sikre, at vi i Danmark også har et fiskerierhverv i næste århundrede.

Ifølge statsministerens skriftlige åbningstale af 3. oktober er følgende regeringens planer for 1990:

Ændret reguleringssystem, friere adgang til offentlige fiskeriauktioner og ændrede regler for fiskerifonde.

Vel næppe noget at prale med. At ændre reguleringssystemet betyder jo blot, at kvotekagen skæres ud i andre stykker. Dansk fiskeri har brug for en større kage for at kunne overleve.

Svar (12/10 89):

Fiskeriministeren (Kent Kirk):

Regeringen lægger vægt på, at det danske fiskerierhverv som helhed arbejder på vilkår,

som sikrer erhvervet den størst mulige konkurrencedygtighed.

I overensstemmelse hermed overvejer regeringen som nævnt af spørgeren at tilrettelægge den nationale fiskeripolitik således, at erhvervet i højere grad fungerer på markedsmæssige vilkår.

Forudsætningerne for det danske fiskerierhvervs fremtidige udvikling er imidlertid i høj grad bestemt af EF's fiskeripolitik. Jeg vil derfor lægge stor vægt på, at vi gennem en aktiv og konstruktiv indsats i EF-samarbejdet får skabt de nødvendige forudsætninger for dansk fiskeris og fiskeindustriens fremtid.

Spm. nr. S 26

Til *fiskeriministeren* (5/10 89) af:

Behnke (FP):

»Med hvilken begrundelse afsættes der i disse år stadig større ressourcer til fiskeriinspektion?«

Begrundelse

Det virker paradoksalt, at der på én og samme tid sker en reduktion af den danske fiskeriflåde gennem ophugningstilskud og en forøgelse af fiskeriinspektionen.

Derudover er det vel rimeligt at spørge, om de ressourcer, fiskeriinspektionen bruger, ikke var bedre anvendt til aktiviteter, som kan forbedre dansk fiskeri og den samlede økonomi i følgeerhvervene i fiskeribyerne.

Svar (12/10 89):

Fiskeriministeren (Kent Kirk):

Fiskerikontrollen undergår i perioden 1989-90 en strukturændring og modernisering som tiltrådt af Folketingets Finansudvalg ved aktstykke nr. 294 af 10. juni 1987.

Bevillingen var bl.a. begrundet med, at Fiskeriministeriets opgaver vedrørende Fiskerikontrollen havde udviklet sig væsentligt i de seneste 10 år, og at behovet for en modernisering og rationalisering af Fiskerikontrollens indsats var steget i takt hermed.

Udviklingen er bl.a. affødt af de seneste års udvikling inden for fiskerisektoren, internationalt, inden for EF og nationalt.

Udvidelsen af de økonomiske zoner og indførelsen af fiskeriterritorier på 200 sømil som

[Fiskeriministerens]

følge af forhandlingerne om FN's havretskonvention ledte frem til etableringen af den fælles EF-fiskeripolitik i 1983 og etableringen af en række bevaringsforanstaltninger. Fiskerireguleringerne i form af kvoter og tekniske foranstaltninger stiller krav om yderligere dansk forvaltning ved supplerende bestemmelser.

Samtidig har vedtagelsen af EF's kontrolforordning præciseret de nye krav, der påhviler Danmark med hensyn til overholdelse af EF's fiskeribestemmelser. Endvidere er der stillet stadig stigende krav til kvalitetskontrollens indsats, idet den danske fiskeeksport mødes af stigende kvalitetskrav på eksportmarkederne. Endelig er kravene til kontrollen med det kystnære fiskeri og ferskvandsfiskeriet stadig stigende både af hensyn til det erhvervsmæssige og rekreative fiskeri.

Det er derfor nødvendigt at tilpasse Fiskerikontrollens struktur, uddannelse og teknologianvendelse til de stærkt differentierede og stigende arbejdsopgaver.

Tilpasningen skal sikre kontrollens muligheder for tilstrækkelig dækning og opfølgning på alle regelområder, herunder landinger, produktion, eksport og import af fiskevarer, samt tilgodese servicebehovet hos fiskerierhvervet med hensyn til information og vejledning.

Spm. nr. S 27

Til fiskeriministeren (5/10 89) af:

Behnke (FP):

»Vil ministeren med en opgørelse, der går tilbage til 1970, dokumentere, at ministeren og

hans forgængere løbende har søgt at sikre danske fiskere en større andel af EF-kvoterne?»

Begrundelse

De danske fiskere har meget svært ved at opnå et acceptabelt økonomisk udbytte af deres erhverv. Ikke kun fiskerne, men også alle følgeerhvervene i fiskeribyerne er dybt berørt af den dårlige økonomi i fiskerierhvervet.

Spørgeren har indtryk af, at Fiskeriministeriet bruger mest tid på at udøve en stadig mere emsig kontrol over for danske fiskere og med udbetaling af ophugningstilskud.

Derfor ønskes en oversigt, som viser, at den danske regering gennem alle årene i EF og to år før har arbejdet for at sikre dansk fiskeri udvidede fangstmuligheder.

Svar (12/10 89):

Fiskeriministeren (Kent Kirk):

Danske fiskeres andele af EF's rådigheds-mængder af fisk er fastsat i henhold til Rådsforordning nr. 170 af 25. januar 1983. Før dette tidspunkt har der ikke af EF været fastsat nationale kvoter. Forordningen revideres pr. 31. december 1992. I henhold til forordningen kan medlemslandene gennem gensidige bytteforretninger tilpasse fiskerimulighederne til fiskerflådens behov.

Bla. i lyset af nedgangen i EF's kvoter på en række bestande de seneste år har Fiskeriministeriet gennemført følgende bytteforretninger i perioden 1986-89.

Danske nettokvoteoverførsler 1986-1989.

	1986	1987	1988	1989*)
Torsk	1.450	3.900	5.230	3.800
Kuller	7.500	1.190	500	-
Mørksej	50	÷ 50	÷ 900	÷ 250
Hvilling	÷ 210	-	-	÷ 20
Kulmule	÷ 70	÷ 175	÷ 250	÷ 140
Rødspætte	÷ 50	÷ 270	÷ 5.160	÷ 7.460
Tunge	÷ 100	÷ 106	90	500
Sild	÷ 500	4.250	25.000	10.000
Makrel	÷ 1.000	÷ 1.600	÷ 1.500	÷ 2.814
Brisling	800	1.000	÷ 800	-
Havtaske	50	50	50	50
Laks	÷ 1	÷ 3	÷ 3	-
Dybvandsrejer	÷ 150	÷ 150	-	-
Andre arter	-	÷ 500	-	÷ 180
Tobis	2.500	-	-	-

[Fiskeriministeren]

Sperling/blåhv..... ÷ 2.500 - - -

*) pr. 11. oktober 1989.

Spm. nr. S 28Til *finansministeren* (5/10 89) af:**Jes Lunde (SF):**

»Hvor mange bistandsmodtagere og førtidspensionister kan efter ministerens skøn med rette betragtes som en arbejdskraftreserve, der bør lægges til antallet af fuldtidsforsikrede ledige for at nå frem til den reelle samlede ledighed?«

Svar (17/10 89):**Finansministeren** (Palle Simonsen):

Socialministeren har oplyst følgende:

»Der var i januar 1989 238.677 modtagere af førtidspension. Af disse modtog 148.520 højeste eller mellemste førtidspension, hvilket forudsætter, at erhvervsvenen er nedsat med mindst $\frac{2}{3}$. Under normale omstændigheder kan denne gruppe ikke siges at udgøre en arbejdskraftreserve.

De resterende 90.157 førtidspensionister modtager almindelig og forhøjet almindelig pension. De vil i et vist omfang kunne udgøre en arbejdskraftreserve, men dette forudsætter, at der kan skaffes job, som passer til disse førtidspensionisters formåen såvel fysisk som kvalifikationsmæssigt.

Kontanthjælpsmodtagere skal principielt være til rådighed for arbejdsmarkedet, såfremt dette ikke forhindres af sygdom eller andre forhold. Der var i december måned 1988 107.293 familier, der modtog hjælp til underhold.

I den kontanthjælpsstatistik, som Danmarks Statistik regelmæssigt offentliggør, indgår ikke oplysninger om årsagen til anmodningen om kontanthjælp. Derfor kan det ikke præcist oplyses, hvor mange der kan betragtes som arbejdsløse.

På baggrund af en undersøgelse foretaget af Danmarks Statistik i 1984 og to senere SFI-rapporter kan det dog skønnes, at ca. 70 pct. af kontanthjælpsmodtagerne kan betragtes som arbejdsløse. Det skal understreges, at dette skøn skal tages med store forbehold, da det bygger på et ufyldstedgørende grundlag. De 70 pct. omfatter både personer, hvis eneste problem er, at de ikke har et arbejde her og nu, og

personer, hvis tilknytning til arbejdsmarkedet er så fjern, at de ikke umiddelbart vil kunne påtage sig normalt erhvervsarbejde. Der er ikke grundlag for en egentlig opgørelse af de forskellige grupper.«

Jeg skal henholde mig til dette svar.

Spm. nr. S 29Til *justitsministeren* (5/10 89) af:**Ingrid Kjældgaard (FP):**

»Kan ministeren oplyse, hvilke regler der gælder for udbetaling af børnebidrag, herunder om pengene følger barnet?«

Begrundelse

F.eks. kan man forestille sig et barn, der ikke opholder sig hos moderen, men derimod befinder sig i et andet land, fordi faderen har kidnappet barnet.

Svar (13/10 89):**Justitsministeren** (Engell):

I henhold til §§ 13 og 14 i lov om børns retsstilling har forældrene hver for sig pligt til at sørge for barnets forsørgelse. Hvis den ene af forældrene ikke opfylder forsørgelsespligten direkte over for barnet, kan statsamtet pålægge den pågældende at betale et bidrag til barnets underhold.

Efter samme lovs § 16 kan statsamtet på et hvilket som helst tidspunkt ændre et bidrag, hvis der indgives ansøgning herom, og hvis forholdene har ændret sig. Det fremgår dog af bestemmelsen, at et bidrag, der er forfaldet før fremsættelsen af begæringen om ændring af bidraget, kun kan ændres, når der foreligger ganske særlige omstændigheder.

Det fremgår af § 18 i lov om børns retsstilling, at bidrag i henhold til loven tilkommer barnet, og at retten til at kræve børnebidrag fastsat tilkommer den, der afholder udgifterne ved barnets forsørgelse. Det er dog en forudsætning, at den pågældende har eller ved forældremyndighedens ophør havde forældremyndigheden over barnet eller lovligt havde det i pleje.

[Justitsministeren]

I henhold til §§ 11 og 12 i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag kan et børnebidrag, som er fastsat i henhold til lov om børns retsstilling, og som ikke betales på forfaldsdagen, udbetales forskudsvis af det offentlige, indtil barnet fylder 18 år. Det forskudsvis udbetalte beløb kan dog ikke overstige normalbidraget.

I begrundelsen for spørgsmålet nævnes den situation, at et barn ikke opholder sig hos forældremyndighedens indehaver, men er bortført til udlandet af den anden af forældrene. I den forbindelse kan følgende oplyses:

En betingelse for, at børnebidraget kan udbetales forskudsvis, er, at barnet har hjemsted her i landet, jf. § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. Er et barn ulovligt fjernet fra hjemmet i Danmark til udlandet, vil der efter Sikringsstyrelsens vejledning af 18. december 1986 om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag pkt. 3 i almindelighed være en formodning om, at fjernelsen er midlertidig, og barnet anses derfor for at have bevaret hjemsted i Danmark. I så fald vil betingelsen for forskudsvis at udbetale børnebidrag til den af forældrene, hvorfra barnet er fjernet, fortsat være opfyldt.

Hvis der kommer oplysninger, der giver grundlag for at antage, at opholdet i udlandet bliver af varig karakter, f.eks. fordi barnet opholder sig i et land, der afviser at udlevere barnet til Danmark, eller fordi eftersøgning af barnet i udlandet må opgives, kan barnet ikke længere anses for at have hjemsted her i landet. I så fald vil betingelserne for at udbetale børnebidraget forskudsvis ifølge den nævnte vejledning ikke længere være til stede.

Spm. nr. S 30

Til *indenrigsministeren* (5/10 89) af:

Duetoft (CD):

»Får sessionsmyndighederne oplyst, om en indkaldt har overtrådt lovgivningen og fået en straf, der er registreret i kriminalregistret?«

Begrundelse

Da det er vigtigt for de militære myndigheder i den fortsatte behandling af indkaldte værnepligtige at kende baggrunden for de pågældendes væremåde, er det også vigtigt, at man alle-

rede ved sessionen kender en eventuel kriminel fortid. Når spørgsmålet stilles, er det bl.a. for at få oplyst, om registerloven forhindrer, at oplysninger fra kriminalregistret kan bruges ved sessionerne.

Svar (13/10 89):

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Efter værnepligtslovens § 4 kan sessionen udelukke en værnepligtig fra værnepligtstjeneste, hvis han for forsætlig lovovertrædelse er idømt ubetinget straf af fængsel i mindst 5 måneder eller forvaring efter straffelovens § 70, hvis det udviste forhold begrunder nærliggende fare for, at han vil give anledning til disciplinære vanskeligheder eller besværliggørelse af tjenesten.

Der er på denne baggrund fastsat regler om underretning af Værnepligtsstyrelsen i § 19 i Justitsministeriets cirkulære nr. 147 af 30. august 1978 om Det Centrale Kriminalregister og §§ 2 og 41 i Justitsministeriets forskrifter for Det Centrale Kriminalregister.

Efter disse regler underretter kriminalregistret for mandlige domfældte mellem 17 og 32 år Værnepligtsstyrelsen om afgørelser, hvorved vedkommende idømmes ubetinget straf af fængsel i 5 måneder eller derover eller forvaring eller vedkommende i medfør af straffelovens § 16 frifindes for straf eller retten i medfør af straffelovens § 69 eller § 73 træffer bestemmelse om foranstaltninger som nævnt i straffelovens § 68.

Værnepligtsstyrelsen får ikke underretning om andre straffe fra kriminalregistret.

Spm. nr. S 31

Til *indenrigsministeren* (5/10 89) af:

Duetoft (CD):

»Vil ministeren ændre værnepligtslovens grænse for, hvornår en straffet person kan udelukkes fra forsvaret?«

Begrundelse

Værnepligtslovens bestemmelse om, hvornår en straffet person kan udelukkes fra forsvaret, har øjensynlig ikke fulgt med den afkriminaliseringsbølge, der har fundet sted i de senere år. I dag tvinges forsvaret øjensynlig til at tage straffede personer med langt værre baggrund,

[Duetoft]

end det hidtil er set. Af hensyn til forsvarets anseelse i befolkningen er det vigtigt, at f.eks. voldsdømte personer ikke anbringes i forsvaret og da slet ikke, hvis forsvaret ved indkaldelsen selv er vidende om forholdene. Derfor ønsker spørgeren oplyst, om ministeren tager initiativ til en nedsættelse af § 4-grænsen.

Svar (13/10 89):

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg har forståelse for, at det i visse tilfælde kan være belastende for forsvaret, når personer, der er straffet for alvorlige forbrydelser, skal gøre værnepligtstjeneste.

Jeg vil derfor drøfte sagen med forsvarsministeren for at vurdere, om problemerne er så store, at der er behov for at foreslå en ændring af værnepligtslovens § 4 om udelukkelse af værnepligtige fra værnepligtstjeneste.

Spm. nr. S 32

Til *industriministeren* (6/10 89) af:

Tove Lindbo Larsen (S):

»Finder ministeren, at det er i overensstemmelse med idégrundlaget for dansk forsikringsvirksomhed, at forsikringspræmiers størrelse gøres afhængige af forsikringstagernes bopæl?«

Begrundelse

Et forsikringsselskab har ifølge dagspressen bebudet, at præmierne for indboforsikring skal fastsættes afhængigt af forsikringstagernes bopæl.

Trods hensyn til omkostningsbestemte ydelser finder jeg grund til at spørge ministeren, om en differentieret præmieberegning afhængig af bopæl kan betegnes som god forsikringskik – ikke mindst da idégrundlaget bag forsikringsvirksomhed er solidaritet.

Svar (16/10 89):

Industriministeren (Nils Wilhjelms):

Skadeforsikringsvirksomhed i Danmark drives af private virksomheder. Prisfastsættelsen på forsikringsydelserne forudsættes som prisen på andre varer og tjenesteydelser reguleret af markedskræfterne og derfor alene lovreguleret af de almindelige regler, der er indeholdt i konkurrencelovgivningen.

Begrebet forsikringsvirksomhed er ikke defineret i dansk lovgivning, men er fastlagt gennem praksis. Forsikringsvirksomhed beskrives sædvanligvis som en forretningsmæssig udlicensing af tab mellem en gruppe af forsikringstager, der er tilfældigt udsat for samme risiko.

I det omfang, der for en gruppe af forsikringstager erfaringsmæssigt eksisterer en systematisk forskel i, i hvilket omfang forsikringstagerne er udsat for en given risiko, vil ens præmie for forsikringstagerne indebære en systematisk indkomstoverførsel fra den gruppe, der er mindst risikoudsat, til den gruppe, der er udsat for den højeste risiko.

En sådan systematisk indkomstoverførsel mellem grupper af forsikringstager kan ikke siges at være en følge af forsikringsvirksomhed som sådan. Endvidere må den på længere sigt antages at forbyde sig selv, når man som i Danmark har valgt at dække befolkningens forsikringsbehov af private forsikringsselskaber, fordi enkelte forsikringsselskaber kan specialisere sig i at dække de mindst risikoudsatte grupper og dermed tilbyde forsikringer til en lavere præmie.

Inden for indboforsikring har det igennem en årrække været praksis, at danske forsikringsselskaber foretager præmiedifferentiering på basis af forsikringstagernes bopæl. Ifølge en undersøgelse fra 1986 foretaget af det daværende Forsikringstilsyn og offentliggjort i Tilsynets beretning for 1985 havde 31 af i alt 38 undersøgte selskaber, der tilsammen havde 99 pct. af præmieindtægten for familieforsikringer, en eller anden form for geografisk præmiedifferentiering. Baggrunden herfor er, at risikoen på disse forsikringer erfaringsmæssigt varierer med forsikringsstedet. I store træk er risikoen størst i hovedstadsområdet, mindre i provinsbyer og mindst i länddistrikterne. Forsikringsselskaberne tilstræber med denne præmiedifferentiering og tvunget af konkurrencen at sikre, at den enkelte forsikringstager ikke kommer til at betale for en risiko, som han/hun ikke er udsat for. Dette kan ikke anses for stridende mod idégrundlaget for forsikringsvirksomhed, endsi g mod de lovregler, der er fastsat for denne virksomhed.

Spm. nr. S 34

Til *udenrigsministeren* (6/10 89) af:

Jens Thoft (SF):

»Hvad er begrundelsen for, at Udenrigsministeriet lukker Århusafdelingen af International Student Center?«

Begrundelse

Jeg har fået oplyst, at Danida har besluttet at lukke Århusafdelingen af International Student Center og flytte aktiviteterne til København. Det er mig helt uforståeligt med et sådant københavneri.

ISC er et åbent mødested for udlændinge og danskere. Der er ansat 2 medarbejdere. Stedet bruges af Danida som samlingspunkt for stipendiater fra ulandene, så de ikke må nøjes med værtshusene for at træffe danskere. Et tilsvarende samlingssted findes i København.

Stedet i Århus benyttes herudover af danske unge, flygtninge og indvandrere.

Såfremt stedet lukkes, vil stipendiater, der bliver udstationeret i Jylland, skulle tilses fra kontoret i København. For det første er der stor risiko for, at Jylland ikke længere får stipendiater, og såfremt disse bliver udstationeret i Jylland, vil tilsynet kun vanskeligt kunne gennemføres.

Jeg kan heller ikke forstå, hvorledes den planlagte lukning stemmer overens med regeringens mange fine ord om decentralisering.

Svar (19/10 89):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

I forbindelse med bistanden til ulandsstipendiateres ophold i Danmark har Danida i mange år båret hovedparten af driftsudgifterne til International Student Centers i København og Århus. Centrene er selvejende serviceorganisationer, der hidtil hovedsagelig har varetaget kulturelle og fritidsbetonede opgaver.

Administrations- og Personaledepartementet (APD) har for Danida i maj-juni 1989 gennemført en organisationsundersøgelse af de nævnte organisationer. En af undersøgelsens konklusioner – som jeg kan tilslutte mig – er, at der ikke er grundlag for at opretholde det nuværende driftstilskud til ISC Århus. Begrundelsen er, at stipendiaterne vest for Storebælt efter deres uddannelsesbehov i dag hovedsagelig placeres på studiesteder i Nord- og Sønderjylland og på Fyn. P.t. er kun en enkelt stipendiat placeret i Århus!

Stipendiaterne bor ved uddannelsesstederne, og målet er i videst muligt omfang at integrere dem i det lokale liv, så længe opholdet varer.

Ophøret af det nuværende tilskud til ISC Århus indebærer ikke geografiske forskydninger i stipendiattallet vest og øst for Storebælt. Placeringen afgøres som hidtil alene af den enkelte stipendiats uddannelsesbehov.

Beslutningen om at ophøre med det nuværende tilskud til den selvejende institution International Student Center (ISC) i Århus er et led i en mere omfattende omstrukturering af administrationen af bistanden til ulandsstipendiateres ophold i Danmark med det formål at forbedre og effektivisere stipendieopholdet mest muligt.

I overensstemmelse med hovedkonklusionen i den omtalte undersøgelse er det tanken at etablere én organisation, hvis administrative ressourcer skal styrkes, således at den foruden de kulturelle opgaver også kan udføre studieplanlægning, rådgivningsvirksomhed for stipendiaterne, kollegiedrift samt en række administrative opgaver. De nuværende organisationers styrende organer foreslås erstattet med én bestyrelse og ét råd, der gennem sammensætningen yderligere skal sikre et optimalt udbytte af stipendierne.

Med de nye opgaver, der vil blive udlagt til ISC, København, indebærer omstruktureringen – foruden en betydelig rationaliseringsgevinst – at der opnås en væsentlig bedre sammenhæng i tilrettelæggelsen af stipendieprogrammets forskellige elementer og muligheder for en mere kritisk opfølgning af stipendieopholdenes faglige indhold.

Der er ingen tvivl om, at ISC i Århus er et godt samlingssted for danske og udenlandske studerende, og det bør det fortsat være. Samtidig må jeg imidlertid lægge betydelig vægt på, at de ressourcer, der afsættes til ulandsstipendiateres ophold i Danmark, anvendes effektivt og sagligt.

Det er tanken, at ISC Århus også i fremtiden, i det omfang det er muligt, skal indlægges i stipendiaternes kursusprogrammer. Omkostningerne herved vil blive betalt efter regning. På den måde vil der blive gjort en aktiv bestræbelse for at fastholde en rolle for centret på dette område. Den nærmere tilrettelæggelse vil blive drøftet med de berørte i Århusområdet i nærmeste fremtid.

Spm. nr. S 35

Til *socialministeren* (9/10 89) af:

Glistrup (FP):

»Hvilket synspunkt har ministeren på udvidelse af den offentligretlige forsørgelsespligt?«

Begrundelse

I ministerens supplerende svar af 14. september 1989 på spørgsmål nr. S 1078 gør ministeren opmærksom på, at en hovedårsag til, at den offentlige sektor i Vesttyskland kan klare sig med langt lavere socialhjælpsudgifter end dem, de danske skatteydere belastes med, er, at Vesttyskland finder, at det er naturligere, at folk i nød forsørges af deres slægtninge i opadgående eller nedadgående linje i stedet for, som Danmark gør, at belaste de helt fremmede skatteydere, som jo er langt fjernere til at skulle bløde, når nogen trænger til hjælp. I ordentlige danske familier har det samme synspunkt også forrang – i alt fald ved korterevarende socialsituationer – men hele den oppiskede krævementalitet herhjemme fører tydeligvis til, at synspunktet er på ganske kraftig retræte.

Hvis man overførte det tyske synspunkt til dansk lovgivning, ville der derfor være betragtelige moralske, familiestykende og finanspolitiske fordele forbundet hermed.

I den katastrofesituation, landet og de eksploderende socialudgifter befinder sig, turde behovet være særlig stærkt, og ved overgangen til det indre marked er det vel et naturligt område at harmonisere vor lovgivning med det nærmestliggende og største EF-partnerland. (Hvordan ligger det i øvrigt med lovgivningen om offentligretlig forsørgelsespligt i de andre ti EF-lande).

I svaret bedes angivet et skøn over, hvor store offentlige besparelser der kan tænkes at være forbundet med en overførsel af det tyske system til dansk sociallovgivning.

Svar (18/10 89):

Socialministeren (Aase Olesen):

I spørgsmålets begrundelse nævnes reglerne i Vesttyskland, som bygger på, at personer i nød forsørges af deres slægtninge i opadgående eller nedadgående linje. Det nævnes endvidere, at en overførsel af tyske synspunkter til dansk lovgivning ville give moralske, familiestykende og finanspolitiske fordele.

Efter de gældende regler i bistandsloven er enhver mand og kvinde over for det offentlige forpligtet til at forsørge sig selv, sin ægtefælle og sine børn under 18 år.

Forsørgelsespligten over for en ægtefælle opfører ved separation eller skilsmisse. Forsørgelsespligten over for et barn ophører, hvis barnet selv får forsørgelsespligt over for en ægtefælle eller et barn, eller hvis der må ydes en datter hjælp i forbindelse med svangerskab.

Bortset fra den sidstnævnte ophørsgrund svarer reglerne til afgrænsningen af den privatretlige forsørgelsespligt, og jeg mener ikke, at man bør indføre rettigheder for det offentlige, som går ud over den ret til forsørgelse, som den enkelte *selv* har i forhold til sin familie.

De gældende regler om forsørgelsespligten over for det offentlige bygger på den forudsætning, at det offentlige indtræder i en bestående privatretlig bidragsresolution eller i retten til at få en privatretlig resolution udfærdiget.

Skulle den offentligretlige forsørgelsespligt gå videre end den privatretlige, måtte det forudsætte, at de sociale myndigheder havde selvstændig adgang til at udfærdige bidragsresolutioner og varetage indkrævningen af bidragene efter resolutionerne, hvilket vil påføre disse myndigheder en betydelig meradministration.

Det er ikke muligt på det foreliggende grundlag at komme med et blot nogenlunde rimeligt skøn over, hvor store offentlige besparelser der kan tænkes at være forbundet med en overførsel af det tyske system til dansk sociallovgivning. Dels forudsætter dette et meget specifikt kendskab til tyske regler og praksis, dels har vi ikke på nuværende tidspunkt statistik, der belyser omfanget af befolkningens forsørgelsespligter og forsørgelsesevne under et system som det vesttyske.

Spm. nr. S 36

Til *udenrigsministeren* (10/10 89) af:

Glistrup (FP):

»Hvad har de danske skatteydere tabt på polske og ungarske eventyr?«

Begrundelse

Tilskyndelsen til spørgsmålet kommer fra følgende Viktor Konradsen-læserbrev i Berlingske Tidende for 25. september 1989:

[Glistrup]

»Stop ævleriet, Polen har allerede fået rigeligt, nemlig ved at Eksportrådet har måttet afskrive 980 millioner kr. polsk gæld som uerholdelig. Desværre har man glemt samtidig at godskrive beløbet på ulandskontoen. Derved kunne vi ellers let spare den første milliard på ulandsbudgettet og mere til, hvis helt naturligt eksportkredittabet på alle ulande regnedes med i ulandsstøtten.«

Det er endnu i mands minde, at den danske stat betalte afpresningsbeløb, fordi Polen fængslede et par fredelige danske turister og – mod udenrigsministerens første benægtelse – betegnede dem som spioner, blot fordi de havde noget så almindeligt turistudstyr som fotografiapparater med sig.

Svar (18/10 89):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Den danske eksportkreditordning er en forsikringsordning, hvorefter danske eksportører mod betaling af præmie kan sikre sig mod manglende betalinger fra købers side som følge af kommercielle og politiske forhold.

Eksportkreditrådets udestående fordringer på Polen som følge af erstatningsudbetalinger til eksportører udgjorde ved udgangen af september 1989 knap 573 mio. kr., hvortil kommer renter, således at det samlede udestående beløber sig til godt 1 mia. kr. Beløbet er omfattet af de fire gældsomlægningsaftaler, som Danmark i lighed med Polens øvrige vestlige offentlige kreditorer har indgået i løbet af 1980'erne inden for rammerne af multilaterale gældsomlægningsaftaler i den såkaldte Paris-Klub. Aftalerne indebærer, at Polen har fået henstand med tilbagebetalingen i henhold til de i aftalerne nærmere indeholdte bestemmelser. Eksportkreditrådets udestående er således hverken fra dansk eller polsk side at betragte som uerholdelige fordringer.

For så vidt angår Ungarn har Eksportkreditrådet ingen udestående fordringer på dette land.

Spm. nr. S 39

Til forsvarsministeren (11/10 89) af:

Tove Niemann (FP):

»Kan ministeren oplyse, om hjemmeværnets regler om udlevering af våben giver mulighed for at udlevere våben til udenlandske statsbor-

gere bosiddende i Danmark, og kan det i bekræftende fald oplyses, hvor lang tid de pågældende udlændinge forinden skal have opholdt sig i Danmark?«

Svar (19/10 89):

Forsvarsministeren (Enggaard):

Hjemmeværnets regler for udlevering af våben giver alene mulighed for at udlevere våben til personer i hjemmeværnet.

Personer, der ikke har dansk indfødsret, kan i henhold til lov nr. 231 af 26. maj 1982 om hjemmeværnet, paragraf 9, stk. 2, optages i hjemmeværnet, når særlige omstændigheder taler derfor og det ikke strider mod overenskomster med fremmede stater.

En udenlandsk statsborger skal normalt ønske at tage fast ophold her i landet og på tidspunktet for underskrivelsen af begæringen have opholdt sig i mindst 5 år her i landet for at kunne optages i hjemmeværnet.

Om optagelse af personer, der ikke har dansk indfødsret, i hjemmeværnet henvises i øvrigt til min besvarelse af 29. juni 1988 af spørgsmål nr. S 102 fra Pia Kjærsgaard, jf. Folketingets forhandling 1987-88, 2. samling, spalte 1228.

Spm. nr. S 43

Til kirkeministeren (12/10 89) af:

Inger Stilling Pedersen (KRF):

»Vil ministeren oplyse, om det er tjenesteforsømmelse, hvis en folkekirkepræst følger sin samvittighed og nægter at foretage mægling mellem parterne i et registreret partnerskab?«

Begrundelse

Ifølge Kirkeministeriets bekendtgørelse nr. 623 af 22. september 1989 om mægling i sager om separation og skilsmisse finder reglerne om mægling ved en præst, inden der gives separation eller skilsmisse, hvis begge parter ønsker det, tilsvarende anvendelse på registreret partnerskab.

Ministeren har i et svar til mig oplyst:

»Der består ingen pligt for en præst til at velsigne et registreret partnerskab, hvilket jeg ved flere lejligheder har understreget.«

På den baggrund er det uforståeligt, hvis en folkekirkepræst pålægges at mægle ved opløsning af et registreret partnerskab, og at det vil

[Inger Stilling Pedersen]

betyde en tjenesteforsømmelse, hvis han følger sin samvittighed og nægter.

Svar (13/10 89):

Kirkeministeren (Torben Rechendorff):

På baggrund af den debat, der i de seneste dage er opstået om dette spørgsmål, har jeg optaget forhandlinger med justitsministeren om mulighederne for ændringer af det bestående retsgrundlag.

Indtil disse forhandlinger er afsluttet, vil jeg ikke kunne tage endelig stilling til det rejste spørgsmål. Jeg har underrettet samtlige biskopper herom i et brev af 12. oktober 1989.

Spm. nr. S 47

Til *miljøministeren* (12/10 89) af:

Riishøj (SF):

»Finder ministeren det acceptabelt, at Vallø Kommune nægter at lade foretagne målinger af rystelser ved eksplosioner fra skrotkvarnen i Stolpehuse, i betragtning af, at der i godkendelsen fra Hovedstadsrådet står, at der ikke må være rystelser fra anlægget, og at Miljøstyrelsen i et svar til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg ikke finder en sammenligning med anlægget i Roskilde hensigtsmæssig?«

Begrundelse

I Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg har ministeren svaret på en række spørgsmål vedrørende Stolpehuse Produkthandel. Et af problemerne i denne sag er, at Vallø Kommune nægter at lade gennemføre målinger af rystelserne, bl.a. med henvisning til »erfaringer fra Roskilde«.

I svarene til Miljø- og Planlægningsudvalget »finder Miljøstyrelsen det ikke hensigtsmæssigt, at der udelukkende sammenlignes med anlægget i Roskilde. De miljømæssige forhold bør vurderes med udgangspunkt i de konkrete forhold på Stolpehuse Produkthandel. Uanset at anlæggene er baseret på samme teknik og behandler ensartede råvarer, er forholdene for de to virksomheder for så vidt angår eksplosioner ikke sammenlignelige – især på grund af forskelle i de to virksomheders indretning«.

Alligevel nægter Vallø Kommunes politiske flertal inkl. borgmesteren tilsyneladende at lade gennemføre (og finansiere) målinger.

Spørgeren ønsker oplyst, om ministeren finder denne afgørelse/holdning i Vallø Kommune acceptabel i betragtning af sagens alvor for de omkringboende og i betragtning af Miljøstyrelsens egen klare vurdering.

Svar (16/10 89):

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, der har svaret følgende:

»Miljøstyrelsen vil i sin behandling af ankesagen om skrotbehandlingsanlægget i Stolpehuse træffe en sådan afgørelse, at en driftsform, der giver eventuelle eksplosioner, og som er til gene for de omkringboende, ikke må finde sted.

På baggrund heraf finder Miljøstyrelsen det ikke nødvendigt, at der foretages målinger af eventuelle rystelser fra skrotkvarnen i forbindelse med det daglige arbejde.«

Ud fra de foreliggende oplysninger og Miljøstyrelsens svar finder jeg ikke anledning til at gribe ind over for den pågældende lokale afgørelse.

Spm. nr. S 48

Til *socialministeren* (12/10 89) af:

Stillinger (SF):

»Vil ministeren besvare sidste del af spørgsmål nr. S 15 vedrørende udbetaling af uddannelsesstøtte, nemlig hvad den unge skal leve af i august, september og oktober måned?«

Begrundelse

I ministerens svar på spm. nr. S 15 var der ikke svaret på sidste del af spørgsmålet. Bistandslovens § 46 kan normalt ikke anvendes til underhold (kost osv.).

Såfremt ministeren mener, at § 46 i bistandsloven fremover ikke kun kan anvendes til konkrete udgifter, ønskes en sådan tilkendegivelse.

Svar (18/10 89):

Socialministeren (Aase Olesen):

Som nævnt i mit svar på spørgsmål nr. S 15 kan der efter bestemmelsen i bistandslovens § 40, stk. 2, ikke ydes løbende kontanthjælp efter § 37 til personer, der er under uddannelse.

En uddannelsessøgende, der er optaget på en uddannelsesinstitution, er omfattet af reglen i §

[Socialministeren]

40, stk. 2, selv om den pågældende på grund af aldersbetingelsen for modtagelse af SU, først opnår ret til uddannelsesstøtten fra starten af det kvartal, der følger efter det kvartal, hvor den pågældende fylder 18 år.

Den pågældende har dog – hvis han eller hun rammes af akutte vanskeligheder – mulighed for at ansøge om hjælp til dækning af rimeligt begrundede enkeltudgifter efter bestemmelsen i bistandslovens § 46.

Der er i Socialministeriets vejledning af 5. marts 1987 om kontanthjælp efter bistandsloven fra Socialministeriet, punkt 22–24, givet *eksempler* på, i hvilke situationer der kan ydes hjælp efter denne bestemmelse. Opregningen er selvsagt ikke udtømmende.

Afgørelsen af, om den enkelte ansøger om hjælp opfylder betingelserne for at få hjælp, træffes af den pågældendes opholdskommune, hvis afgørelse kan indbringes for amtsankenævnet.

Jeg må gøre opmærksom på, at den omstændighed, at en person vælger at påbegynde en uddannelse, ikke er en såkaldt social begivenhed, der udløser ret til kontanthjælp. Det forudsættes, at den pågældende har ladet det indgå i sine overvejelser, hvordan løbende udgifter, der ikke dækkes af SU, kan afholdes – f.eks. gennem arbejdsindtægter, optagelse af lån eller støtte fra familien.

Jeg skal afsluttende bemærke, at uddannelsessøgende, der rammes af egentlige sociale begivenheder, har samme adgang til løbende kontanthjælp som andre. Der henvises i denne forbindelse til § 1 i Socialministeriets bekendtgørelse af 11. juni 1986 om uddannelsessøgendes ret til kontanthjælp i særlige tilfælde.

Spm. nr. S 50

Til *socialministeren* (13/10 89) af:

Agerschou (SF):

»Hvad er begrundelsen for, at ministeren fremsatte lovforslaget om indførelse af en fast bruttorevalideringsydelse, forinden den af ministeren fastsatte høringsfrist var udløbet?«

Begrundelse

Forskellige organisationer har modtaget udkastet til lovforslaget om en fast bruttorevalideringsydelse til høring. Høringsfristen har været fastsat til 12. oktober 1989. Flere organisationer

har sat et stort apparat ind på at få fremsendt bemærkninger til lovforslaget i tide. Derfor har det vakt nogen forbavelse, at det pågældende lovforslag blev fremsat allerede den 11. oktober 1989. Man kan sige mangt og meget om høringsproceduren, men fremgangsmåden i dette tilfælde betyder, at man gør folk til grin.

Svar (18/10 89):

Socialministeren (Aase Olesen):

Jeg kan oplyse, at lovforslaget (L 30) om indførelse af en fast bruttorevalideringsydelse blev fremsat sammen med dagpengeforslaget (L 29) med henblik på at fremme forslagene mest muligt.

Da høringen blev udsendt, var tidspunktet for 1. behandling ikke kendt.

Da der uventet blev mulighed for at få 1. behandling fastsat til den 24. oktober og dermed fremskynde sagen, valgte jeg at fremsætte forslagene inden efterårsferien.

Høringssvarene kan naturligvis indgå i forhandlingerne og er tilsendt ordførerne i dag.

Med den fremskyndede fremsættelse af lovforslagene er der bedre mulighed for at få færdigbehandlet lovforslagene inden jul og dermed give kommunerne og borgerne god tid til at forberede sig, idet lovene træder i kraft til april og oktober 1990.

Supplerende svar på skriftligt besvaret spørgsmål:

Ad spm. nr. S 1228 (1988-89)

Formanden:

Fra kommunikationsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Birthe Hansen (SF) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende, forhandlingerne sp. 11970, var sålydende:

Til *kommunikationsministeren* (14/9 89) af:

Birthe Hansen (SF):

»Kan ministeren oplyse, om den tyske postlov pålægger det tyske postvæsen at omdele adresseløse forsendelser, samt hvilke konsekvenser de to domme (VI ZR 182/88, 20. december 1988, Bundesgerichtshof, Karlsruhe, samt 3 K 795/88, 11. januar 1989, Stuttgart) har

[Birthe Hansen]

fået for den vesttyske postlov og for det vesttyske postvæsens praksis omkring omdeling af adresseløse forsendelser?»

Supplerende svar (13/10 89):

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

I det foreløbige svar af 2. oktober 1989 oplyste jeg, at postvæsenet den 31. august 1989 havde rettet henvendelse til den tyske poststyrelse om disse domme. Postvæsenet har nu modtaget svar på denne henvendelse.

Der Bundesminister für Post und Telekommunikation har oplyst, at dom af 20. december 1988, VI ZR 182/88, som er afsagt af Bundesgerichtshof Karlsruhe (den tyske højesteret), ikke har nogen som helst indvirkning på Deutsche Bundespost, da dommen kun vedrører private omdelingsfirmaer.

I forbindelse med dom af 11. januar 1989, 3 K 795/88, hvor sagsøgte var det tyske postvæsen, har postvæsenet som tidligere nævnt anmodet om at få oplyst, hvorvidt det tyske postvæsens befordringspligt direkte fremgår af den tyske postlovgivning m.m., og i givet fald om der er nogle undtagelsesregler for adresseløse forsendelser.

Som svar herpå har Der Bundesminister für Post und Telekommunikation meddelt, at retsforholdet mellem Deutsche Bundespost og kunderne i sidste instans er hjemlet i das Gesetz über das Postwesen af 28. juli 1969 og de ifølge § 14 des Postverwaltungsgesetzes af 24. juli 1953 af forbundsministeren for post- og telegrafvæsenet fastsatte retsforordninger (Benutzungsverordnungen). Benyttelsesbetingelserne for brev-, pakke-, postanvisnings- og ordretjenesten findes i der Postordnung af 16. maj 1963 – Post O.

I das Gesetz über das Postwesen af 28. juli 1969, § 1, pkt. 1, nævnes brev-, pakke-, postanvisnings- og postoprævningstjenesten. I bestemmelsen er ikke anført grænserne for brev- og pakkeprodukter. Da det heller ikke fremgår af svaret, om den tyske postlov pålægger det tyske postvæsen at omdele adresseløse forsendelser, vil jeg senere vende tilbage med oplysning herom.

Postforordningen giver ifølge den tyske poststyrelse kun hjemmel for at nægte modtagelse, når nægtelsen fremsættes for hver enkelt forsendelse. En generel erklæring om, at man ikke

ønsker at modtage visse arter af forsendelser, er ifølge den tyske poststyrelse ikke tilstrækkelig.

Afgørelsen fra Verwaltungsgericht Stuttgart er anket af Deutsche Bundespost. Det fremgår desuden af svarbrevet, at det tyske postvæsen ikke vil tage hensyn til påklæbte sedler etc. på brevkasser om »ingen reklame«, før der eventuelt foreligger en retskraftig afgørelse herom ved forvaltningsdomstolen i Baden-Württemberg, hvor sagen nu verserer. Der er ikke taget stilling til, hvad der skal ske i praksis, hvis sagen tabs.

Bortfaldet spørgsmål:

Spm. nr. S 74

Formanden:

Det er meddelt mig, at spørgsmål nr. S 74, der var stillet af Lilli Gyldenkilde (SF) til arbejdsministeren, den 24. oktober 1989 er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der dermed er bortfaldet, var sålydende:

Til *arbejdsministeren* (23/10 89) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Er ministeren enig i, at det er en utilsigtet virkning af dagpengereglerne, at en fuldtidsledig, der anvises deltidsarbejde på 27 timer og samtidig er byrådsmedlem, mister ca. 3.000 kr. månedlig i supplerende dagpenge på grund af bestemmelsen om, at borgerligt ombud skal fratækkes som indtægt på dagpengekortet med 3,4 timer, og vil ministeren i givet fald ændre reglerne, så det bliver muligt for denne deltidsarbejdsløse at opstille til kommunalvalget, uden at valg skal koste ca. 3.000 kr. månedlig?«

Begrundelse

En arbejdsløs, der har taget anvist arbejde i 27 timer ugentlig, selv om vedkommende tidligere havde fuldtidsarbejde og faktisk ønsker fuldtidsarbejde, har rettet henvendelse til spørgeren for at gøre opmærksom på, at der rent faktisk lægges en del sten i vejen for, at arbejdsløse eller deltidsarbejdsløse kan deltage i kommunalpolitisk arbejde, da valg kan medføre tab af indtægt, således at vedkommende faktisk ikke har råd til at deltage.

[Lilli Gyldenkilde]

Sagen er, at den pågældende uden at få fratrukket de 3,4 timer om ugen ville være berettiget til supplerende dagpenge. Med rette kan det siges, at vedkommende faktisk straffes økonomisk for at ville gøre et stykke kommunalpolitisk arbejde. Som alle ved, er der desværre mangel på folk, der vil påtage sig dette arbejde, fordi det koster både tid og penge, men det virker bestemt ikke befordrende, at valg til kommunalbestyrelse eller andet borgerligt ombud medfører, at der trækkes i dagpengene.

Dette vil, såfremt det ikke ændres, betyde, at arbejdsløse holdes uden for de politiske beslutninger.

Da jeg ikke forventer, at det har været meningen med denne bestemmelse i dagpengeloven, tillader jeg mig at kalde det en utilsigtet virkning, som jeg mener bør ændres hurtigst muligt, så ingen ledige af økonomiske grunde afholder sig fra at opstille til kommunalvalget den 21. november 1989.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 12:

Forslag til lov om ændring af lov om et teknologinævn. (Udskydelse af lovrevision).

Af undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsat 4/10 89).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Hans Strunge (S):**

For godt og vel fire år siden vedtog Folketinget loven om et teknologinævn. Det var en god ting, der skete dengang. Derved fik Folketinget formidlet uvildige helhedsvurderinger om teknologi fra et nævn, der er uafhængigt af særinteresser. Og hvad der så sandelig også var og er væsentligt: Nævnet fik til opgave at iværksætte en alsidig samfundsdebat.

Det blev også fastslået, at nævnet skulle besvare spørgsmål om teknologiske problemer for Folketingets 9-mands-udvalg. Det er vores opfattelse i Socialdemokratiet, at Teknologinævnet har udført et særdeles godt og betydningsfuldt arbejde.

Teknologinævnet beskæftiger sig bl.a. med teknologivurdering i bred forstand, det vil sige vurdering af samspillet mellem teknik, mennesker og samfund. Det er vores opfattelse, at betydningen af dette arbejde i høj grad må værdsættes og prioriteres. Tænk blot på nævnets indsats som debatskabende omkring emner som madbestråling og genteknologi.

Nævnet arbejder på en god måde uden at skele til særinteresser. Det forsøger at afdække konsekvenserne af ny teknologi. Det sker ikke blot ved at belyse konflikterne, men også – hvor det er muligt – ved at påpege nye og ikke erkendte muligheder tilvejebragt af den nye teknologi. Ingen bør i denne sammenhæng undervurdere nævnets indsats for at modvirke den angst for teknologi, som kan føre til blokering.

Endelig bør det efter vores opfattelse også påpeges, at nævnet er vores udkigspost mod udlandet i forbindelse med den debat og forskning omkring teknologivurdering, der finder sted uden for landets grænser. Det turde dermed tydeligt fremgå, at Socialdemokratiet påskønner det store arbejde, nævnet udfører.

I Folketingets 9-mands-udvalg har der været foretaget en evaluering af nævnets arbejde. Udvalget har i september måned i enighed godkendt et notat om det idémæssige grundlag for Teknologinævnets arbejde, et notat, der i høj grad burde have fulgt lovforslaget. Vi finder, at dette notat er særdeles væsentligt at inddrage i udvalgsarbejdet.

Det fremgår i øvrigt tydeligt, at behovet for nævnet er uomtvisteligt, og at man er enig om det i 9-mands-udvalget. Socialdemokratiet finder derfor, at nævnet må gøres permanent, ikke alene for at sikre nævnets virksomhed arbejdsro og stabilitet, men også fordi behovet for at igangsætte teknologivurdering og teknologiformidling er accelereret yderligere siden 1985, hvor nævnet blev oprettet. Forsøget har altså været længe nok. Vi er parat til at støtte nævnet i dets forslag om, at der skal foretages en evaluering af nævnets virksomhed, f.eks. hvert femte år.

Vi finder alt i alt, at en permanent ordning bør indføres, og det vil vi arbejde for i udvalget.

Eva Møller (KF):

Jeg skal på vegne af Det Konservative Folkeparti tiltræde lovforslaget om en udskydelse af revisionen af loven om Teknologinævnet. Det